

Brassói Lapok

XL. évfolyam

152 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1934. évi július 9

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — **Külföldre:** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MÁRAMAROSSZIGETET

A költségvetésileg fedezett panama

Már addig is eljutottunk, hogy a közpénzek szinte rendszerre vált harcosolását és tékozlását nyíltan, sőt hivatalosan is bevallják, mi több, költségvetési tételként szerepeltetik. Beható jelentésében Leon N. George dr. egyetemi tanár, az új költségvetés parlamenti főelőadója, nem riadt vissza attól, hogy részletes kimutatást közöljön arról is, mennyit sikerült kasszát a közelmúlt években a különböző minisztériumoknál és állami autonóm pénztáraknál. A kimutatás élen a hadügyminisztérium szerepel 2 milliárd 862 millió 377 ezer lejjel, aztán a CFR következik 274 és fél millióval, a pénzügyminisztérium 182 millióval, majd az állami erdőpénztár (Caps) és a földművelésügyi minisztérium 62—65 millióval és így tovább. Az elikkasztott közpénzek összege a kimutatás szerint meghaladja a három és fél milliárd lejt.

Leon professzor nem tünteti fel, hogy ezt a hatalmas summát, amely egyhatod-egyheted része az ideai állami költségvetésnek, milyen időközben panamázta el. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy ez a kimutatás aligha kimerítő, bátran feltételezhetjük, hogy évente átlag az állami költségvetés egytizedrészét, tizszázalékát elikkasztják, vagy elherdálják. A közpénzeknek legalább tizedrészét panamák emésztik fel.

Az új költségvetéssel kapcsolatban a kormány eltért az eddigi alkotmányos szokástól s a parlamenti szünet idejére felhatalmazást kért és kapott a törvényhozástól a pénzügyi és gazdasági szükségrendeletekkel való kormányzásra. Ezt az aggályos kivételt csak az tudná kellőleg indokolni, ha a kormány arra használna fel ezt az átmeneti felhatalmat, hogy egyrészt megtorolja, másrészt pedig lehetetlenné tegye a jövőre nézve a közpénzeknek ezt a hajmeresztő dézsmálását.

A tisztviselő-elbozsátások erkölcsi előfeltétele csak ez volna, aminthogy csak ez tudná megnyugtatón a vergődő adófizetőről, hogy erőfeszítése nem hiábavalók, hogy a folyton szaporodó többlet-adók jelentékeny része nem a sikasztók kezére jut.

Lekaszálták már a rétet...

Igy szól a nóta, a kiellenség és tanácstalanság kesergője a rétről, melyen a kaszák nem hagytak virágot. És ez a busógó dal most megdöbbentő időszűrővést kap, szinte szívünkbe nyílik az összehasonlítás, amint elmélünk ama rétet fölött, ahol garmádával fekszenek a letarolt fiatal életek, a lezajlott érettségi vizsgák áldozatai.

Az ideai érettségi vizsgán a kisebbségi diákok 80 százaléka bukott el. A számok beszélnek, a hivatalos eredmények, melyek lapunk hasábjain nap-nap után, mint a nagy háború emlékeztető hadszíntéri jelentései, bírál adták ennek a zsenge, bizakodó s az utolsó útközre kemény akarattal és a győzni akarás fanatikus hitével felvonuló hadseregnek katasztrofális vereségét. Az iskolapadok elnémultak már, a professzor urak a jól megérdemelt pihenés örömeit élvezik, a bizottsági tagok a tengeris hullámaiban lubickolnak, vagy hegyvidékek természeti szépségein legelgetik szemüket, csak éppen a diák, mai társadalmi és tanügyi berendezettségünknek ez a számkivetettje, kuli és minden adósság megfizetője, csak ő nem

Munka után...

Hitler „üdülni” megy és Blomberg tábornokkal „megbeszéli” kormánya átszervezését

Szabadon bocsátották Papen életbenmaradt munkatársait, de az alkancellár teljes elégtételt követel — 241 kivégzettől tud az amerikai sajtó

Berlin, július 8.

A Harmadik Birodalom új politikai erőviszonyai mindinkább tisztázódnak. Egyre határozottabban kiviláglik, hogy a helyzet ura Németországban a Reichswehr, a birodalmi hadsereg, illetőleg ennek vezérkara lett s hogy a június 30-iki véres „leszámolás” eredményeként Hitler alkancellár egészen a Hindenburg körül tömörülő katonai és konzervatív tábor befolyása alá került.

A legjellemzőbb ebből a szempontból az a párisi sajtó által közölt híradás, hogy Hitler kedden bizonyos időre szabadságra megy, mégpedig a Deutschland nevű hadihajón Blomberg tábornok

hadügyminiszter, valamint több más generális és befolyásos törzstiszt társaságában. A Deutschland a kancellárt és a birodalmi hadsereg politikai döntő szerepet játszó vezetőit a norvég partok mentére viszi üdülni-hajózásra, amely alatt — amint a párisi L'Information jelenti — a jövőre tervezett beszélik meg. Hitler szabadsága után okvetlenül sor kerül a kormány lényeges átalakítására, amelynek során természetesen

a militarista erők ismét előtérbe nyomulnak exponenseik révén.

Valószínű, hogy ugyanugy, mint ahogy a Hitler-uralom első szakaszában a kormánynak csak három náci-tagja volt

nyolc konzervatív miniszterrel szemben, a hitlerista elem most újra kisebbségbe kerül s Hitler átszervezett kabinetje már csak tessék-lássék fog nemzetiszocialista jelleggel birni.

A Deutschlandon teendő kirándulás folyamán döntenek Papen alkancellár további szerepét illetőleg is. Miután Papen nem hajlandó addig együttműködni Hitlerrel, amíg teljes elégtételt nem kap két közvetlen munkatársának: Klausenernek és Bosénak a lelövetéséért, Hitler valamilyen nagykövetség élére szeretné száműzni Papent. Ha az alkancellár belemegy abba a megoldásba, hogy külföldre küldjék, az a legvalószínűbb, hogy szentszéki követnek nevezik ki.

Szabadlában Papen életbenhagyott munkatársai

Bécsi jelentés szerint Papen alkancellár újabb kihallgatásra megy Hindenburg birodalmi elnökhöz Neudeckbe, hogy tisztázza a Hitler-kormányban való helyzetét.

Igen érdekes kapcsolatban, hogy Hindenburg környezetének és a Reichswehr vezetőinek követelésére Göring becsüztette Papen alkancellár lakásának őrzését és nyílt megfigyelését. Az alkancellár ennek ellenére

továbbra is bizonyítékokat és elégtételt követel Hitleről és Göringtől két főmunkatársának a kivégzése miatt.

Feltűnést kelt az is, hogy egy tegnap este kiadott hivatalos közlemény szerint szabadlára helyezték von Tschirsky Güntert, von Savigny és von Stotzinger Margitot, akiket a múlt szombaton szintén Papen alkancellár hivatali főmunkatársai közül tartóztattak le. A hivatalos közlemény kiemeli, hogy a vizsgálat megállapításai szerint az alkancellár három munkatársának semminemű része nem volt a Röhm-féle zendülésben. Ebben a szabadlára helyezésben is Papen alkancellár helyzetének a megszilárdulását látják.

Amint egyébként most kitudt, annak a

házkutatásnak a során, amelyet még szombaton Papen hivatalában tartottak, levelet találtak Frigyes Vilmos volt trónörökösétől és Hindenburg Oszkár ezredestől, a birodalmi elnök fiától, akik helyeselték Papen nevezetes marburgi beszédét,

amely elindítója volt a mostani eseményeknek.

A párisi Havas ügynökség a cáfolatok s ellentétes hírek ellenére is fenntartja azt az értesülést, hogy Papen június vége óta egyetlenegy minisztertanácsos sem vett részt, noha Hitler többször is unszolta. Az alkancellár teljes elégtételt kíván.

Felsősziléziában lázong a paraszt-ság a hitleristák ellen

Az angol sajtó úgy tudja, hogy Berlin utcai képe tegnap óta ismét nyugtalanná vált. A fontosabb középületeket újból erős rendőri készülékek vették őrzésbe.

Boroszloból származó jelentés szerint a leszerelt s levétköztetett rohamosztagosokat Felsősziléziában a lakosság nyíltan gunyolja. Egyes községekben a parasztok vasvillával támadtak azokra, akik a Heil Hitler! köszöntéssel üdvözölték őket

241 kivégzett áldozat, akiknek egy részét elhamvasztották

A bécsi lapok az amerikai United

Press jelentése alapján listát közölnek a szombat óta kivégzett személyekről. E szerint eddig összesen 241 embert végeztek ki, mégpedig 122-öt Münchenben 60-at Berlinben, 54-et Boroszloban, 4-et Drezdában és 1-et Stuttgartban.

Az United Press megjegyzi, hogy egyes esetekben nem sikerült kétségtelenül megállapítani, hogy az eltűnt személyt meggyilkolták-e, vagy csak gyűjtőtáborba szállították. Ezzel szemben a lista nem foglalja magában azokat az áldozatokat, kiket más városokban tettek el láb alól.

A Neue Freie Presse szerint a kivégzettek között van Stützel volt bajor miniszter és Mühlner páter, a bajor Actio Catholica egyik vezéregyénisége is.

Jól értesült forrásból az a hír járja, hogy Göring a meggyilkoltak közül mintegy 30-nak elhamvasztatta a holttestét,

ami nagy felháborodást keltett különösen katolikus körökben. Klausener-nak, Papen jobbkezeének és a birodalmi Actio Catholica vezérének a holttestét is elégették, mielőtt családját értesítették volna. Később megígérték, hogy hamvait kiadják, de ez sem történt meg.

Berlinben hivatalos helyen cáfolják ezeket a híreket, de a kivégzettek és elhamvasztottak névsorát mégsem adják ki.

FAULHABER BIBOROS HÁZI ÖRIZETBEN

A londoni Reuter-ügynökség szerint Faulhaber müncheni biboros-érsek helyzete miatt Rómában nagy az aggodalom. Eddig még meg nem erősített hírek szerint a biborost, aki számtalan szentbeszédében élesen kikelt a hitlerista utjogányság ellen és ostromozta a rendszert, letartóztatták.

Más értesülés szerint az érseki palotát rengeteg detektív figyeli és mindenki felírak, aki bemegy, vagy kijön.

Tessék kívágni és eltenni!

4. sz. SZELVÉNY

a B. L. júliusi
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 júliusi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók **Bu-**
karostban: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); **Brassóban:** a B. L. kiadóhivatalában **mindenütt máshol:** a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteni, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Az Erdélyi

Museum Egyesület brassói
vándorgyűlése

A Erdélyi Museum-Egyesület ezévi vándorgyűlését augusztus 26, 27 és 28-án Brassóban rendezi. Az EME kiküldöttjei augusztus 25-én báró Jósika János elnök vezetésével érkeznek Brassóba. A rendezőbizottság élén dr. Szele Béla ügyvéd és főszervező áll, de a rendezésben részt vesz Brassó egész magyar társadalmi felekezeti különbség nélkül. A vándorgyűlés diszkrét Moksay Albert Kőrösi Csoma Sándorról fog megemlékezni a nagy kutató és tudós születésének 150 éves fordulójára alkalmából.

A vándorgyűlés alkalmával az EME koszorút helyez Honterus János szobrára, Koós Ferenc kulturális és a csángó költő Zajzoni Rab István sírjára. A megkoszorúzottakról báró Jósika János, dr. Tavaszy Sándor és Reményik Sándor emlékezik meg. A közélet keretében a szerkesztő az EME alapítójáról, gróf Mikó Imréről, dr. Koleszár László tartja.

A háromnapos vándorgyűlésen a következők tartanak előadásokat: Bölcsészeti, nyelv és történettudományi szakosztályon: dr. Biró Vencel, Csutak Vilmos, dr. Gál Kelemen, Járósi Andor, dr. Tavaszy Sándor Természettudományi szakosztály: dr. Balogh Ernő, Bányai János, dr. Ferenczy Sándor, dr. Szádeczky Gyula, dr. Szász Ferenc, Török Zoltán. Orvostu-

— Elhúzásodásnál, köszvényél és cukorbetegségnél, oxaluria és proszthaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést.

Dományi szakosztály: dr. Feszt György, dr. Koleszár László, dr. Parádó Ferenc, dr. Pataky Jenő, dr. Schmidt Béla. **Jog és társadalomtudományi szakosztály:** dr. Balogh Arthur, dr. Küttel Lajos, dr. Oberding György, Petrovay Tibor, dr. Tusa Gábor.

Az Erdélyi Museum Egyesület brassói vándorgyűlésének orvoskongresszusára eddig a következők jelentették be szakelőadásukat: dr. Borbély Samu, dr. Czako József, dr. Erdős Imre, dr. Feszt György, dr. Grünwald Ernő, dr. Gyergyi Árpád, dr. Heller József, dr. Herschkovits Lázár, dr. Koleszár László, dr. Márkos György, dr. Küttel Lajos, dr. Nagy Jenő, dr. Osváth Lajos, dr. Steiner Pál, dr. Stern Vilmos, dr. Vass Zoltán, dr. Veress Ferenc.

A vándorgyűlés után kirándulások lesznek Brassó környékére. A rendezőbizottság ingyenes elszállásolásra gondoskodik, a vasutagazgatóságtól félárú jegyet kért. A vándorgyűlésre vendégeket szí-

vesen látnak. Ugy az előadók, mint a vendégek, kik az ingyenes elszállásolást igénybe öhajtják venni, augusztus 15-ig jelentésük be ebbseli kívánságukat az elszállásolási-bizottság elnökénél, (Jóó Győző bankigazgató Brassó, Calvin János-u.) jelezve egyben életkorukat, társadalmi állásukat, érkezési idejüket, hogy kívül érkeznek és esetleges kívánságukat.

A öszülés nem szégyen, de eredeti hajszinét visszanyerheti a

„FLOREAL” hajregenerátor

Nem festőszesz!

Egy üveg ára 60 lej.

Rég bevált hajviz!

Kapható minden jobb szaktüzletben. Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea

Véres utcai barrikádharc zajlott le Amszterdamban a munkások és a karhatalom között

A két napig tartó harcnak sok halálos és súlyosan sebesült áldozata van

Amszterdam, július 8.

A szerda este óta tartó amszterdami munkászavargások egyre komolyabb formákat öltenek. A hatóságok eleinte felkészületlenül álltak az eseményekkel szemben, úgyhogy azok terjedését csak nehezen tartóztathatták fel, a sebesültek és a halottak száma pedig egyre emelkedett. A zavargások szerdán este Amszterdam két különböző pontján egyszerre törtek ki: a város belvárosi negyedében a munkanélküliség leállításáért és a Jordan nevű külvárosban, egy nemzeti-szocialista gyűlés elleni tüntetésképpen. A város mindkét részében barrikádokat emeltek a munkások és felvették a harcot a rendőrséggel. Csütörtök éjszaka a

hatóságok nagynehezen kiszorították a zendülőket a kikötő-negyedbe, ahol a kikötői munkások és matrózok a fegyvertelen munkásság mellé állottak.

A kissé elcsendesült harc tegnap este a Jordán városrészben újra fellobbant. A külváros lakói megrohanták a villamosokat és egyet felborítottak. A karhatalom, mely a legnagyobb erővel nyult bele az eseményekbe, az utolsó távirati jelentések szerint a szombatira virradó éjszakán leverte a munkásságot és helyreállította a rendet.

Amszterdam eddigi nyugalmas képe teljesen megváltozott: polgárháborús állapot benyomá-

sát kelti. A városban teljes fegyverzetű gyalogos, biciklis és lovas járőrök cirkálnak a barrikádok nyomai között. A Jordan negyedét gyalogos katonaság lepte el. A csütörtök-pén-
teki utcai harcoknak eddig hat halottja van. A szombat éjjeli harc már három halottat, három súlyos sebesültet és ötven könnyebb sebesültet mutat fel. Több sebesült életveszedelembe forog, úgyhogy a munkáslázadás halálos áldozatainak száma még valószínűleg jelentősen emelkedik.

Az amszterdami munkásharcokkal párhuzamosan Rotterdamban is megmozdult a munkásság. Ezt az akciót azonban hamarosan elfojtatta a város rendőrsége.

A kormány letiltott minden újabb kinevezést és előléptetést

Aláírták az erdélyi hitlerista szervezetek feloszlását elrendelő minisztertanácsi jegyzőkönyvet — Titulescu tanácskozásai Maniuval és Dinu Bratianuval — Miért tartja szükségesnek Tatarescu a nemzeti-parasztpárttal való együttműködést?

Bukarest, július 8

A színajai gyászünnepekről visszatérő miniszteri kocsiiban megkezdett minisztertanácsot szombaton délelőtt folytatták. A kormány tagjai Tatarescu elnöke alatt részletesen megvizsgálták Dimitriu volt miniszternek az állami gépezet leegyszerűsítéséről beterjesztett jelentését.

A minisztertanács magáévá tette a jelentésben foglalt megállapításokat és megoldási módokat s elhatározta, hogy legrövidebb időn belül rendeletet ad ki,

melynek alapján haladéktalanul végrehajtják az állami köztisztviselői ap-

parátus leépítését.

Addig is, amíg ez megtörténik, a kormány letilt minden új kinevezést és előléptetést. Ezentúl a miniszterek a minisztertanács jóváhagyása nélkül nem létesíthetnek új állásokat s bizottságokat sem küldhetnek ki.

Akormány tagjai ezután aláírták az erdélyi hitlerista alakulatoknak, a NEDR-nek és alszervezeteinek feloszlását elrendelő jegyzőkönyvet.

Végül bejelentette Tatarescu, hogy külföldre utazik s távollétében Angelescu miniszter látja el a miniszterelnöki teendőket.

DINU BRATIANU ÉRDEKES
KÉRDÉSEKET TESZ FEL A
MINISZTERELNÖKNEK

A liberális-párt végrehajtó bizottsága tegnap este ülést tartott, melyen Dinu Bratianu, a párt elnöke meglepetésszerűen felszólította Tatarescu miniszterelnököt, hogy feleljen a következő kérdésekre:

1. Mi volt a májuségi kormányválság oka?
2. Mi a véleménye a liberális pártnak az alkotmány módosításáról?
3. Milyen intézkedéseket fogantatott a kormány a jobboldali mozgalmak felélenkezésében szemben?
4. Mi a magyarázata az utóbbi időben a nemzeti-parasztpárttal szemben tanúsított magatartásnak? Miért mutatták meg a törvényjavaslatokat a nemzeti-parasztpárti képviselőknek, mielőtt azok a parlament elé kerültek volna?

Tatarescu miniszterelnök megállapította, hogy május végén csak átmeneti kormányválság volt, ma az uralkodó bizalmas változatlanul a kormány mellett van.

Alkotmánymódosításról egyelőre nincs szó.

Ami pedig a szélső jobboldali mozgalmakat illeti, ezekkel szemben a kormány a rendelkezésére álló törvényes eszközökkel lép fel. A nemzeti-parasztpárt lojális ellenzék, ennek többször tanujelét adta. Ezért tartja helyesnek a két párt közötti barátságot és a parlamenti békés együttműködést.

Dinu Bratianu magatartását politikai körökben igen élénken kommentálják. Egyesek újabb támadást látnak benne a kormány ellen, melynek munkájával egyáltalán, nincs megelégedve a párt elnöke.

MANIU UTAN BRATIANUT
KERESTE FEL TITULESCU

A parlamenti szünet csendességében nagy érdeklődést keltett, hogy pénteken este az Athenée Palace szállodában

Titulescu hosszasan tanácskozott Maniuval. Találkozásuk, melynél jelen volt Lupu dr. is, két óra hosszat tartott.

Maniu egyébként szombaton reggel Kolozsvárra utazott.

Titulescu szombaton Bratianu Dinut kereste fel, akivel szintén hosszasan tárgyalt. A külügyminiszter tanácskozásainak úgy belpolitikai, mint diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

KOLOZSVÁRON IS MEGALKULT A „MANIU-GARDA”

Érdekes híre a belpolitikának, hogy a többi védőgárda mintájára

Kolozsváron is megalakult a „Maniugárda”.

Elnökévé Moldovan Valér egyetemi tanárt, a volt nemzeti-parasztpárti kultuszminisztert választották. Az új alakulat Maniu ismert programjának megvalósításáért harcol.

Szombaton Goga Oktávián, a nemzeti-agrárpárt elnöke kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Az Adeverul élesen támadja a nagyszebeni prefektust

A NEDR feloszlásával kapcsolatban mint külön érdekességet megemlíthetjük, hogy az Adeverul már napok óta hosszú cikkekben támadja Regmann szombathelyi prefektust, aki — a fővárosi lap szerint — a hitlerista alakulatokat szervező és kiképző munkájában hathatósan támogatja. Az Adeverul szemére veti Regmannnak, hogy egykor titkár szerepet töltött be a magyar időkben jól ismert Mangra Vazul mellett s így, mint „renegátnak” nincs is erkölcsi jogosultsága, hogy magas politikai méltóságot töltsön be Nagyrománia közigazgatásában.

A kormánytól a szebeni prefektus azonnali eltávolítását követeli.

Azt írja az Adeverul, hogy Regmann, aki a szebeni hitlerista vezérek luxusautóin nagy kirándulásokat tett,

tudott azokról a titkos összejövetelekről és a hitlerista rohamcsapatok gyakorlatásairól, melyek egyik Nagyszeben mellett erdő tisztásán mentek végbe.

Regmann azonban szemét hunyt a feloszlás előtt álló párt tiltott s illegális szervezkedése fölött, sőt elszüllyesztette azt a jelentést is, amit az állambiztonsági közegek juttattak hozzá a nagyszebeni NEDR magatartásával kapcsolatban.

Nagy vállalat keres azonnalra többévi
gyakorlattal bíró

reklámrajzoló!

ki a szakma minden ágában teljes jártassággal bír. Eredeti reklámötletek, tervek, plakátokra és hirdetekre való kidolgozásában onnalló munkások küldienek részletes ajánlatot „Rajzoló” feligére, Rudolf Mosse S. A., București I. Bulevardul Bratianu 22 címre.

Fürdőcipők és
fürdősapkák

nagy választékban

LINOLEUM

STECKL A. Brassó, Kapu-utca 34.

A Hitelközpont tagja.

Huszonöt lej különbözet miatt megszakadtak a nyomdaipari kollektív-szerződés tárgyalások

Kolozsvár, július 8.

A kolozsvári munkáügyi felügyelőségen — mint megírtuk — a nyomdaipari alkalmazottak és munkaadók között megindultak a tárgyalások az új kollektív-szerződés megkötéséért. Az eddigi tárgyalások békés mederben haladtak, míg péntek este váratlanul megszakadtak. A munkaadók heti 925 lejes, minimális munkabért voltak hajlandók megadni, míg a nyomdászok 950 lejt követeltek. Tehát mindkét fél 25 lejes különbözeten borult fel a tárgyalások. A munkáügyi felügyelő kijelentette, hogy amennyiben jövő hét csütörtökéig nem egyeznének meg, szabadkezet ad a nyomdászok esetleges sztrájkszándékának.

Újra elhalasztotta a temesvári revíziós bizottság a Kövér Gusztáv ügyében való döntést

Temesvár, július 8.

Még emlékeztetünk a B. L. olvasói előtt a Kövér Gusztáv állampolgársági ügyének bonyodalmai. Kövér Gusztáv, akit annak idején állampolgárságától megfosztottak, panasszal fordult Genfben a Népszövetséghez, egyben azonban a hazai hatóságok előtt is eljárást indított. Az itthon beadott panasz és fellebbezés ügyében a revíziós bizottságnak kellene döntenie. A bizottság azonban tegnapi gyűlésén ismételten elhalasztotta a döntést.

55 év óta nem tapasztalt hőség gyötri Amerikát

Newyork, július 8.

Az Atlanti-óceán északamerikai partvidékén két hét óta egészen rendkívüli méretű hőség uralkodik. A hőhullám különösen városi lakosok számára elviselhetetlen. Newyorkban a hőmérő a tegnapi napon *árnyékban harminchat és napon ötvenöt fok* Celsiuszt mutatott, amelyhez hasonló forróság ötvenöt év óta most fordul elő először. Vermont, Massachusetts, Connecticut, New-yersei és Pensylvania államokban emberemlékezet óta nem fordult elő ilyen trópusi hőség.

Miért állanak az észak-besszarábiai gipsz- és alabástrom-bányák?

Bukarest, július 8.

Az északbesszarábiai bányagazgatóság Ludmer nevű igazgatója a napokban beadványt intézett a kormányhoz, amelyben arra hívja fel az illetékes közegek figyelmét, hogy Besszarábia különböző helyein hatalmas gipsz és alabástrom bányák hevernek parlagon. A felmérhetetlen értéket képviselő bányákban, amelyek a békekötések előtt Oroszországhoz tartoztak, ugyanis, a háború óta áll a munka. Miután Románia eddig még nem helyezte üzembe ezeket a nyersanyag-forrásokat, Ludmer igazgató a Szovjetországgal való kereskedelmi és ipari kapcsolatok kiépítésének idején figyelmezteti a kormányt, hogy helyezze üzembe a bányákat, melyek azelőtt Odessza és egész déloroszország gipszszükségletét ellátták. A hatalmas méretű bányákban a munka felvétele nemcsak külkereskedelmi és ipari jelentőségű, hanem a vidék köztudományság nagy nyomorán is enyhítene valamennyit, hiszen több ezer bányamunkás alkalmazásáról lenne szó. Ludmer igazgató szerint bizonyos, hogy Szovjetországnak déli területei reflektálni fognak a kormány gipsz-ajánlataira.

Fekete valutásokat kutat a nagyváradi rendőrség

Nagyvárad, július 8.

A nagyváradi rendőrség fekete valutások után nyomoz. Eddig semmilyen lefoglalás nem történt, a banda tagjaira vonatkozólag a rendőrség megtagad minden felvilágosítást, annyit azonban mégis tudni lehet, hogy a nyomozók ezúttal nagyszámu és elsőrangban megszervezett valutacsempészbandával állnak szemben, akik könyvek fedelében, ruhákban, cipőtalpakban szállították külföldre a román valutát és hozták be az országba az idegen pénzeket. Az ügy nagy meglepetéseket ígér.

SHELLGAS a legújabb gáznemű tüzelő és világító anyag, szondagázból állítja elő, kis nyomás alatt cseppfolyósá teszik és könnyen szállítható acél-tartályokba töltik be.

SHELLGAS acéltartályokban minden megrendelőnek - költség mentesen - házhoz szállítatik.

SHELLGAS használatához nem szükséges semmilyen költségű berendezés, tehát a legtakarékosabban használható fel fűtésre, világításra, a konyhában, fürdőszobában, mosókonyhában és mindenütt, ahol szükség van melege és világosságra.

SHELLGAS kék lánggal ég és magasabb tüzelőértéke van, mint bármely más fűtőanyag.

SHELLGAS nem kormoz és zajtalanul ég, nem szükséges előmelegíteni sem benzinnel, sem alkohollal, nincs szükség sem kánócra, sem pumpára.

SHELLGAS nem mérgező, tehát teljesen veszélytelen. Következő tulajdonságok teszik a **SHELLGAS**-t ideális fűtő és világító anyaggá: kezelése teljesen egyszerű, minden célra felhasználható, alacsony fogyasztás.

SHELLGAS

Románia csökkenti akarja a fényüzési cikkek behozatálát

Franciaország és Románia között megállapodás jött létre a francia exportőrök kielégítése tekintetében — A fizetéseket a francia jegybank fogja teljesíteni

Páris, július 8.

Jelentettük már, hogy Románia és Franciaország között tárgyalások folytak, melyeknek az a célja, hogy a két ország között fizetési megállapodást létesítsenek. Most érkezett párisi hírek szerint a tárgyalások sikerrel jártak, amennyiben a két ország delegátusai

elvből megállapodtak már a francia exportőrök kielégítése, illetve a Románia részére teljesített szállítások pénzbeli kiegyenlítése tekintetében.

Az egyesség szerint a Franciaországba irányuló román kivitel 60 százalékát a francia eredetű behozatál kiegyenlítésére fordítják.

A 60 százalékos kvótából származó összeg

szégeket letétbe helyezik a Francia Banknál, mely a francia hitelintézetek között az exportált áruk jelentőségének megfelelően osztja szét.

Igy: azokat az exportcikkeket részesítik előnyben, melyek a román gazdasági élet szempontjából a nélkülözhetetlenség jellegével bírnak. Romániának az a szándéka, hogy ezzel a megoldással csökkentse azoknak a fényüzési cikkeknek a behozatálát, melyek nemcsak, hogy nem nélkülözhetetlenek, de a vezető gazdasági körök megállapítása szerint egyenesen feleslegesek.

A megállapodás csak a kontinentális Franciaországra vonatkozik és nem a gyarmatokra is, melyekkel Románia igen élénk forgalmat bonyolít le.

Leszállította a tábla a kolozsvári Nemzeti Bank rablóinak büntetését

Kolozsvár, július 8.

Szombaton hirdetett ítéletet az ítélőtábla Marinescu Mitica, Alexandru Gavrilescu és Stefanescu Joan ügyében, akik még 1932-ben ravasz trükkkel raboltak el 50.000 lejt a Nemzeti Bank kolozsvári fiókjának pénztárából. Gavrilescu ötszázlejtet dobott a földre és figyelmeztette a pénztárost, hogy pénzt ejtett le. Amíg a pénztáros lehajolt, Marinescu felkapott egy ötvenezres köteget s aztán mindketten menekülni akartak. Az ajtókat a riadócsengő jelzésére lezárták és a rablókat letartóztatták. A táblai ítélet enyhített a törvényszék ítéletén. Marinescu büntetését 5 évről 3-ra, Gavrilescut 3-ról 2 évre szállított le. Stefanescut, akit a törvényszék egyévi fogházra ítélt, a tábla felmentette. A 16 hónapos vizsgálati fogságot beleszámították. Stefanescu kivételével a két elítélt védőjük útján semmilyen panaszt nem jelentettek be.

"Varázslat! A tyúkszem eltűnt!"

A Saltrates Rodell oxigén-fürdő megpuhítja a tyúkszemeket úgy, hogy azokat gyökerestől, mindenestől kiveheti. Minden vesző és fájdalom nélkül mindörökké eltűntek. A Saltrates Rodell oxigént szabadít fel és egy tejszerű fürdőt képez, mely eltávolítja a tyúkszemeket, meggyógyítja a horzsolásokat, visszafejleszti a duzzadásokat, úgyhogy egy számmal kisebb cipőt hordhat. A Saltrates Rodell-t mindenütt csekély árért árusítják.

A szatmári fekete valuta-front nem félti Freund Márkust

Ő jelentkezett, de lám csak: mernek-e jelentkezni a károsultak is?

Hatmillió hiány miatt utazott „tanulmányutra” annak idején Freund Márkus és most nem „hiányzik” senkinek az a hatmillió

Szatmár, július 8.

Mint tegnap jelentettük, Freund Márkus váratlanul megérkezett Szatmárra és önként jelentkezett az ügyészségen. Freund, aki állítólag hatmillió lejt sikasztott el ügyfeleitől, erősen hangoztatta, hogy senkit nem károsított meg, szabályszerű utlevéllel hagyta el az országot és nem érti, hogy távollétében miért kiáltották ki világraszóló szélhámosnak, amikor ő tisztességes kereskedő ember és az, hogy hirtelen megunta szülőhelyét és expressz-gyorsasággal eltávozott Érmihályfalváról, még nem jelenti szükségszerűnek azt, hogy szöknie kellett volna.

És valóban Freund Márkus ellen mindössze egyetlen feljelentés érkezett be Wertheimer Sámuel nevű üzletfelőtől, akit a feljelentés szerint százhatvanezer lejjel károsította meg.

A többiek nem jelentkeznek. A szatmári ügyészség tehát, mint jelentettük, felhívást intézett az összes károsultakhoz, hogy haladéktalanul jelentkezzenek.

Ennek a felhívásnak aligha lesz fogadtatja. Nem lehet fogadtatja, mégpedig azért, mert a szatmári ügyész elfelejtett büntetlenséget biztosítani azok számára, akik Freund Márkusnak pénzt és megbízást adtak olyan „üzleti” tevékenységre, amelyek összeütközésben állnak az érvényben lévő törvényekkel.

Freund Márkus ugyanis főleg valuta-csempészési ügyleteket bonyolított le. Ez a magyarázata annak, hogy eleinte busás kamatot tudott fizetni a nála elhelyezett tőkéik után, de egyben ez a magyarázata annak is, hogy könnyűszerrel minden írás nélkül milliókat bíztak rá. Mert becsületes üzletre nincs pénz ma, nem milliók, de ezek sincsenek, viszont az ilyen törvénytörő veszélyes üzletekre nemcsak hatmillió, de jóval több is van azokon a vidékeken, ahol Freund Márkusra évekig azt mondták: „ez a fiatalember valószínű üzleti zseni.”

Hogy valóban nem közönséges érzékkel rendelkezik, azt bebizonyította azzal is, hogy amikor senki sem várta, önként jelentkezett. Számított és jól számított Freund Márkus. Arra számított, hogy senki sem lesz olyan megdöbbenve, hogy egyenesen az oroszlanbarlangba, vagyis az ügyészségre szaladjon és feljelentse őt és ezzel magát is. Mert Freund Márkus nem akar kimélni senkit. Ha őt

beültetik, úgy beszélni fog. Elmondja, hogy miért vitték hozzá a pénzeket Máramaroszigetig egészen Nagyváradig és miért használtak fel minden protekciót az ügyfelek arra, hogy ezeket a pénzeket elfogadják.

Sokáig és jól spekulált Freund a rábízott milliókkal. Legendás kereseteket osztott szét az ügyfelei között egy ideig. A baj az volt, hogy nem maradt meg a jól jövedelmező és szolid csempészmesterségnél, hanem a sokkal kockázatosabb valuta-spekulációra is kedvet kapott.

Régi igazság, hogy a suszter maradjon meg a kaptafánál. Freund mestersége a valutacsempészség volt. Ehhez értett. Ebben szakember volt, a valuta-spekuláció idegen terület volt számára és ezen a területen szükségszerűen el kellett véreznie.

Minden kalandor természetében rejlik, hogy a bukást nem szívesen vállalja be. Freund Márkus, a szegény talmudistából zsenivé kiképzett kalandor sem akarta a megbízóinak bevallani idejekorán az egyre fenyegető veszteségeket. Hitegette őket és az új üzletfelektől átvett pénzekből elégitette ki azokat, akik már türelmetlenebbek voltak. Egyik lyukkal a másikat tömte be. Persze nem tarthatott sokáig és

amikor már hatmillió volt a hiánya, angolosan eltávozott.

Azóta egy év telt el, a szenvedélyek lehiggadtak. A pénztárcákon ütött sebeket lassanként gyógyítja a feledés és Freund Márkus ma önként jelentkezett az ügyészségen.

A külföldi „tanulmányut” hasznára vált. Egy kicsit kiművelődött, külseje európaibb lett és fellépése sokkal biztosabb.

Most benn ül az ügyészség fogházában és nyugodtan várja a feljelentőket. Ő tudja, hogy a feljelentők aligha jönnek és ezt az ügyet olcsón és könnyen fogja meguszni.

Mindössze egy tétel van: Wertheimer Sámuel, aki az elspekulált százhatvanezer lejt keresi. Ugyálszik, ennek az egyetlen feljelentőnek nem volt oka félni az ügyészségtől, nyilván jóhiszeműen és nem valutázásra adta a pénzt.

Viszont ezzel ki lehetne egyezni.

Elvégre százhatvanezer lej nagy összeg ugyan, de talán ennyi mégis maradt a milliókból.

A szatmári fekete valuta-fronton máris azt mondják, hogy Freund Márkus nem sokára szabadról fog nevetni.

Baradlai László

A belügyminiszter nevezi ki Csikszercda polgármesterét

A választáson egyforma szavazatot kapott a magyar és a román polgármesterjelölt

Csikszercda, július 8

A közigazgatási törvény értelmében pénteken ült össze alakuló gyűlésre Csikszercda tanácsa. A gyűlésen a magyar tagok teljes létszámban vonultak fel, míg a román tagok közül hárman távolmaradtak. A polgármester és az alpolgármesterek személye körül már is ideges hangulatban indult meg a tárgyalás. A magyar tanácsosok nem ragaszkodtak a polgármesteri állás magyarral való betöltéséhez, ezzel szemben azonban a három alpolgármesteri állás közül kettőt maguknak követeltek. A harmadik alpolgármesteri állás liberális jelöltje közül azonban kitört a vita, úgyhogy az eredeti jelölések felborultak és a magya-

rok maguk is állítottak polgármester-jelöltet. A titkos szavazáson 52 szavazatból dr. Daradics Félix magyarpárti jelölt 16 és Haroga Viktor szintén 16 szavazatot kapott. Az alpolgármesteri szavazatok a következőképp oszlottak meg. Bakó Kálmán 29, Holló Gábor 21, dr. Erős Péter 18, Biró József 12, Bermann József 9, Neamtu Emil és Bărbat Octavian 2-2 szavazatot kapott.

Miután a szavazások során csak Bakó Kálmán és Holló Kálmán alpolgármesterek érték el a törvényben előírt kétharmad szavazattöbbséget, a polgármester és a harmadik alpolgármester személyéről a miniszteri kinevezés dönt. A belügyminiszter döntése öt napon belül történik meg.

Eltemették

Szombati Szabó Istvánt

Budapest, július 8

Szombati Szabó István lugosi költőpapot, akinek budapesti haláláról a B. L. beszámolt, tegnap délután temették el Budapesten a hagyásréti temetőben. A költőpap temetésén Haypál Béla budai lelkész végezte az egyházi szertartást. Szombati Szabó családtagjainak és Pesten tartózkodó barátai és tisztelői jelenlétében. A halott érdemeit Szabolcska László dr., temesvári esperes méltatta. Szombati Szabó egyházközsége és hívei nevében Soós Lajos lugosi segédlelkész mondott istenhozzádot.

Perel Nagybánya menesztett polgármestere

Nagybánya, július 8.

Nanu Sándor volt nagybányai polgármester 72 ezer lejre perelte a várost. Nemzeti-parasztpárti lévén ugyanis, a liberálisok kormányralépésükkor természetesen menesztették. Nanu azonban úgy érvel, hogy menesztése érvénytelen volt, mandátuma törvényes lejártáig pedig 72 ezer lej járt volna. A törvényszék arra az állásponton helyezkedett, hogy a várost a menesztés miatt nem terheli semmilyen felelősség, — legföljebb a kormányt. Nanu keresetének elutasítását megfellebbezte, úgyhogy követelése fűlt a nagyváradi tábla mond majd „salomni” ítéletet.

Olcsó linoleumárak, amíg a készlet tart!

	f. m.-ként
Linoleum 200 cm. széles - - - Lei	150
Valódi linoleum 200 cm. széles -	200
I-a linoleum - - - - -	250
Inlaid linoleum (átöntött mintázat) 200 cm széles - - - -	380
Egyszínű linoleum minden színben 200 cm. széles - - - -	300
Linoleum futó 67 cm széles - - -	85
„ 67 „ „ I-a - - -	110
„ 90 „ „ - - -	115
„ 90 „ „ I-a - - -	150

Linoleum maradékok 6 m²-ig 10%-al olcsóbban

Viaszosvászon asztalra 80 cm széles legjobb minőség - Lei 80

100 „ „ „ „ 100

Kókuszfutók és lábtörlők, valamint japángyékények nagy választékban

LINOLEUM

STECKL A. Brassó, Kapu-utca 34.

A Hírelközpont tája - Telefon 5-45

HIREK

G. B. Shaw

a náci cirkusz porondján

Fájdalmas érzékenységgel érintette ez-
ny januárjában Shaw hevit az a hír,
hogy az agg mester legújabb darabját
berlini színház kötötte le első előadásra,
illetve az a tény, hogy Shaw egyáltalán
felvette az érintkezést azzal a színházi
világgal, mely falai közül Reinhardtokat,
Pallenbergereket és Bergnereket üzött ki.
Az érzékenység azonban csakhamar fe-
leslegesnek bizonyult, hiszen Shaw új
darabjában olyan következtetések levo-
nását vállalta, amelyek vele, mint em-
berrel és íróval szemben szükségszerűen
megszüntetik eddigi közönsége minden
rokonszenvét.

Shaw új darabjában leekét olvas a
klasszikus angol parlamentarizmus fejére
és miután meggyőzi hallgatóit arról hogy
a demokratikus parlamentarizmus zá-
tonyra futott, Mussolinire, Hitlerre és a
mai Oroszország ugynevezett diktátorá-
ra vetve tekintetét, Old England számá-
ra is parancsuralmat követel, majd pe-
dig, Ébredj Anglia! felkiáltással fejezi be
darabját.

Nem helyénvaló e hasábkon G. B.
Shawt a Mussolini-Hitler féle hyper-
kapitalista diktatúra és a proletárdikta-
túra közötti történelmi különbség felől
kioktatni. Sőt, miután Shawt 78 éve már
alig kötelezheti következetességre, vagy
emlékezésre, mellőzhetjük Shawnak az
1931-ben megtett oroszországi útja utáni
jelentős politikai kijelentései felemlité-
sét is. Shaw maga tehát már nem első-
leges érdekessége. Sokkal érdekesebbek
azok a jelenségek, melyek új darabja
müncheni előadása körül kialakultak.

Egy Heinz Frank nevű irodalmi barna-
ingos — akiről Göringék közben már
valószínűleg letépték a barnainget —
a Völkischer Beobachter június 28-iki
számában számol be az új Shaw münche-
ni bemutatójáról. A kritikából az derül
ki, hogy a berlini nagy bemutató után
a párt álláspontot változtatott és hátat
fordított az oly nagy szellemi győzelem-
ként elkönyvelt darabnak. Ha azonban
mégis emberien érinti valakit a kritikust,
ugy az nem egyéb, mint „a szerző intel-
lektusának határtalan öncéllá levése, a
mely magaslatról korlátlanul bíraskodik
és itél” rendszerek, történelem és embe-
rek felett. Reméljük, hogy ilyenképpen
Herr Heinz Frankot most következtetesen
(uniformisától megfosztottan is) emberien
érinti „a Führerben az erőszaknak az a
határtalan öncéllá levése, amely magas-
latról korlátlanul gyilkol és adja el ma-
gát.

De hogymért csak ennyi érinti Shaw-
ból a német nemzetiszocialista lelket em-
berien, az a hivatalos kritikus követke-
ző sorából derül ki: „Hitler nevét a da-
rabban csak kétszer ejti ki!”

Ami azonban a kritikus különös és sa-
játosan német faji haragját a szerző el-
len kihívja, az a darab utolsó mondata.
Herr Frank kihívónak értelmezi a
„Deutschland erwache!” háborus üszítő-
patent elmulasztását. Hasítóan marja
a barnainges kritikust a feltételezés és
valószínűleg elviselhetetlen volna fülei
számára angolul azt hallani, hogy „Éb-
redj Anglia!” Mert, ha valaki uszithat,
ha valaki „ébredhet”, ugy az csak a Har-
madik Birodalom lehet — amint azt a
Führer most is élénk példákkal bizonyít-
ja.

Szórakoztató közben, hogy a náci-fel-
háborodások tömkelegében a Völkischer
Beobachter hogyan kényszerül műfelhá-
borodásra Shaw-val szemben, aki hamis
fogorvaival is alaposan megcibálja a „tis-
ztelemtremelőt angol politikai rendszert”. A
januári prömier idején ugyanis még
nem volt ennyire fontos az Angliával
szembeni udvariaskodás. De azóta... Az-
óta javult Németország külpolitikai kap-
csolata Angliával és változott Shaw iro-
dalmi értékelése is.

De mintha a sorok között olvasva, va-
lahogy objektíven, „irodalmilag” az is
kiderülne, hogy ez tényleg nem a leg-
jobb darabja Shawnak, sőt!... Mintha az
derülne ki, hogy a shawi szellemesség és
szatíra tényleg 78 éves szakállt visel-

ne. Shaw, a bölcs, ki eddig e társadalom
dörösegei fölött oly fölényesen és mulat-
tatóan szórakozott el, most a náci-cir-
kusz porondján áll, mint valami bohóc a
ki hirtelen elvesztette tájékozóképessé-
gét a humorban és már csak önmaga fö-
lött kacaghat, de semmikép közönsége
fölött.

A új Shaw darab müncheni előadásá-
ról írott kritika különben remekül lep-
lezi le a Harmadik Birodalom szellemi
„szabadság-életének” módszereit. A da-
rabot Richard Révy rendezte aki azt a
báklövést követte el, hogy Donnesday
herceget és Hipney polgártársat, akik a
színpadon a nemzetiszocializmusról szó-
ló mondatokat kiejtik, nem germán hő-
sökként, hanem „testileg és szellemileg
szegény, siralmas jelenségekként” lépte-
ti a rivaldák elé, ami kétségtelenül „ar-
cátlan kihívás” a nemzetiszocializmussal

szemben, hogy ugymondjuk: „ellenfor-
radalmi” cselekedet a rendezés részéről.
Az ilyen „ellenforradalmi” jelenségeket
ma már hajlandók vagyunk nem véletle-
neknek elkönyvelni, hiszen Pápen mar-
burgi beszéde és a június harmadika
igazolta, hogy az „ellenforradalom” gyü-
lölcse nemcsak szellemileg, de politikai-
lag is a megérés stádiumába jutott.

Herr Frank nyíltan és hivatalosan de-
nunciálja a rendező Révyt. A denuncia-
lás után pedig angyali szelidséggel
jegyzí meg: „megjegyzéseim Révyhez
csak jóakarattal szólnak és magánjelleg-
gel bírnak...”

A mostani politikai események előjelei
szerint ez a művészet-politikai denuncia-
lás ugyanolyan kurta jelentőségű lesz,
mint amilyen kurta jelentőségű Shaw
mester politikai színpad-irodalma volt.

Méliusz N. József

ABLAK

Örülünk-e, busuljunk-e, hogy ime júliusba fordul már a nyár? Örülünk-e,
hogy most éljük delelőjét minden nyári szépségnek, kednek, örülésnek, vagy bu-
suljunk-e, hogy a delelő nap már a délután, a délután pedig az alkony sejtelmét
hordozza magában? Természet dolga, örülünk-e, vagy busulunk. Az életművész,
aki „minden percének leszakítja virágát”, aki sohasem gondol arra, ami eljövendő,
mert csak a pillanatnak él, boldogan fürdik a júliusi arany sugárlengéreiben. Ő az,
aki ujjongva köszönti a nyár delelőjét, csak arra gondolva, hogy az élet ilyenkor
a legszebb, legkönnyebb, legszabadabb. Ő az, aki mosolyogva köszönti a napfényt
reggel és mosolyogva bucsuzik tőle este: a viszontlátásra holnap. És ő az, aki nem
gondol arra, hogy minden nappal fogy a nyár és halványabb az arany sugaras
élet. . . De nem így a költő, vagy legalább is az, aki lelkében költő, bár nem ír
verseket. A költő nem él a pillanatnak, a költő mindig előre néz, — a legharma-
tosabb virágban is azt siratja, hogy el fog hervadni, a költő fázón borzong meg a
legizőbb júliusi hőben is, mert a mulandóságra gondol, az őszre, melynek sejtése,
mint őszi szél perödik bánatos homlokához. Ő az, aki sóhajtoa köszönti reggel a
napfényt: megint egy nappal kevesebb a nyárból és sóhajtoa bucsuzik a naptól
este: holnap megint kevesebb lesz eggyel. Az életművész az, aki júliusban ujjong-
va ünnepli a nyár nyelét, a költő az, aki a délután a délutánt érzi, a délutánban pe-
dig az alkonyt. Melyiknek van igaza a kettő közül? Azt mondtuk: természet dol-
ga? Lehet. De még inkább életbölcesség dolga, mert az, hogy az ember életmű-
vész-e vagy költő, kihat egész életének minden dolgára, örömeire, bánatára. Vá-
lasszunk tehát, — melyik utat kövessük. Julius tanítása, hogy választást engedjen
a két út között és aztán. . . kiki magára vessen, ha rosszul választott. . .

CURIÉ ASSZONY — HALOTT

Curié asszony, a világhírű francia vegyész
aki férjével együtt az uránium-szurokerc
vizsgálata közben felfedezte a rádiumot,
néhány nappal ezelőtt Valence-ben, 67
éves korában meghalt. Felfedezése nem-
csak a kutató tudomány diadalmas ered-
ménye, nemcsak a szenvedő emberiség
egyik nagy jótéteménye, hanem alapköve
a modern természettudománynak, amely
az anyag szerkezetéről való tudásnak egé-
szén új területeket nyitott meg.

Czelnai Eszter 1. hó 9-én rövid ideig
tartó főzőtanfolyamot nyit. Bővebb fel-
világosítás a Calea Victoriei (Kut-ut) 7 sz. alatt
kapható d. e. 9-10-ig és d. u. 4-5 óráig.
Egyben felhívjuk a hölgyek figyelmét Far-
kas kapuutcai üzletében kiállított tárgyakra.

— A csendőrmester fegyvere miatt egy hó-
rapot és 500 lej bírságot kapott. Csikszere-
dáról jelentik: Jakab Gergely csikszentimrei le-
gény hatóság elleni erőszak címén került a
törvényszék elé. A vád szerint mulatozás köz-
ben a rendreintő Borcea csendőrmester szol-
gálati fegyverét megragadta és a csendőrt le-
akarta szerelni. Jakab kerekén tagadta a ter-
hére irt büntetelményt. Állítja, hogy a kérdé-
sés időpontban nem is tartózkodott a mulato-
zás színhelyén. Az ügyben kihallgatott tanúk
egy-egy alátámasztják a vádolt valomá-
sát, kivéve a csendőrmestert, aki eskü alatt
vallja, hogy a vád százszázalékos igaz. A tör-
vényszék büntösnek találta a vádlottat s egy-
havi elzárás és 500 lej pénzbírságra ítélte. Ja-
kab ártatlanságát hangoztatva, felmentésért
fellebbezett.

— Elhalasztották a bécsi orvoskongressz-
ust. Bécsből jelentik: A július 9-15 kö-
zött tervezett bécsi nemzetközi orvos-
kongresszust, — mint az újabb jelentések
mondják, az előkészületek elégtelensége
miatt augusztus 4-15 közötti időre ha-
lasztották.

— Biróválasztási „idill” Csikszenttamáson.
Csikszere-dáról jelentik: Csikmegye összes köz-
ségekben kisebb-nagyobb viharral most folynak
a községi tanácsalakulások. A szenvedélyek az
egyes községek birói választása körül zajla-
nak. Köztudomás szerint igen sokan pályá-
znak erre a felelősségteljes, de hasznát egyál-
talan nem hajtó állásokra. Mostanig különö-
sebb botrány nélkül üzták meg az egyes köz-
ségek a biróválasztást. Kivételt képez Csik-
szenttamás. Itt is megalakult a tanács. Ennek
során 6-6 szavazati arányban Agoston András
és Kedves Ágoston között oszlottak meg a ta-
nács szavazatai. A törvény idevonatkozó intéz-
kedései szerint ilyen esetekben a megye feje
nevezi ki a bírót. Otetea dr. főispán az idősebb
Agoston Andrást erősítette meg. Több sem kel-
lett a község egyrészenek. Albert Lajos veze-
tésével, akit nem a legkellemesebb színben is-
mernek a hírhedt milliós közbirtokossági lo-
pásból, küldöttséget szerveztek és menesztet-
tek a főispánhoz, ahol még tisztázatlan bűnvá-
di feljelentésekre hivatkozva, Agoston András
megerősített bírót azonnali felfüggesztését kö-
vetelték. A megye feje megígérte, hogy vizsgá-
latot vezet be az ügyben s ha Agoston András
tényleg nem mőltó a birói szerepre, el fogja tá-
volítani onnan. Előreláthatólag ez a nem várt
falusi bíróság körüli személyi harc újból föl
fogja kavarni Csikszenttamás annyira szüksé-
ges békéjét.

— NÉGYSZÁZNEGYVENHÉT KÖ-
ZÜL, CSAK HÉT MAGYAR. A jelzett
számot a Hivatalos Lap egyik legutóbbi
számában olvastuk. Ér: lme röviden az,
hogy az egész ország területén, az újabb
pénzügyi átszervezések során, négyszáz-
negyvenhét új falusi adófönököt ne-
veztek ki. A közel félezer kinevezett
ember közül pedig csak hét magyar
nemzetiségű. A mellőzés, az „egyforma
elbánás” sokat hangoztatott frázisát en-
nél jobban semmi sem tükrözi vissza. A
legközelebbi adókiutetéseknél természe-
tesen fordítva érvényesül majd az
„egyenlő elbánás” elve.

★ Új angol zsebnyelvkönyv. Örömmel lát-
juk a Lingua zsebnyelvtanok sorában a most
megjelent angol nyelvtant, amely rövid, nép-
szerű módon van megírva. Nem nyelvtani sza-
bályok halmaza ez a zsebkönyv, hanem a gya-
korlati életben szükséges nyelvyagnak a tár-
salgásban való feldolgozása. A szerző dr. Ger-
manus Gyula keleti akadémiai tanár, aki éve-
ken át élt Angolországban és mint londoni an-
gol hírlapok sokévi munkatársa, a mindennemű
használatban legszükségesebb nyelvyagot oly
praktikus módon tudta összeállítani, hogy se-
gélyével farsadság nélkül, rövid időn belül a
legszükségesebb angol nyelvtudást elsajátíthat.
A nyelvkönyv társalgások formájában nem-
csak az angol nyelvtant tanítja, hanem meg-
ismerteti a tanulót Anglia és Amerika viszo-
nyaival, szokásaival. A csinos kiállítású könyv.

ára fűzve 45 lej. Kapható a Brassói Lapok
könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56-58.,
az udvarban.

— Lendülettel dolgozik az EKE csiki cso-
portja. Csikszere-dáról jelentik: Vámszer Géza
főigazgató tanár elnökletével elismerésre-
méltó eredménnyel dolgozó EKE csiki csoport-
ja nagyszabású ünnepségeket vett tervbe.
Július 29-ikén a múlt évben kiastott és nagy-
szabású ünnepély keretében emléktáblával ollá-
tott Xánktusz-kápolna romjainál tart emlékün-
nepélyt. Augusztus közepén az egyesközi men-
dekháznál székelyföldi turista-találkozót rendez,
amikor az ország minden részéből összegyűlt
turisták értekezletet tartanak a székelyföldi
idegenforgalom fellendítése érdekében. Szept-
temberben a csikrákosi Cserey-kastélynál lesz
nagyszabású emléktünnepély, míg október első
felében a legnagyobb székely „turista”: Kőrösy
Csoma Sándor emléktünnepélyét rendezik meg.
Ez utóbbi emléktünnepély előkészítése már most
folyik, hogy a székelységhez illő módon tisztel-
jék a nagy székely emléket.

— Temesvári tőzsde. Terményárak to-
rább lanyhultak. Óbuza 410, úbuza 420,
tengeri 250-55, zab 310 lej. Az óárpa
volt 180, most 230-ra ugrott. Többi válto-
zatlan.

— Nyolc templomot fosztott ki. Szilágysom-
lyóról jelentik: Szilágymegyében egymástán
nyolc község templomát törtek fel és fosztot-
ták ki. A minden esetben megindult csendőri
nyomozásnak végül is sikerült a tettest Szat-
mármegyében Lukács Gyula csaholyi illetőségű
rovottmultu egyén személyében elfogni, aki
vallatása során elmondotta, hogy az utóbbi idő-
ben betörésekből tartja fenn magát a Csány,
Szilvás, Sződemeter, Szalacs, Endréd, Nagymaj-
tény, Gilvác és Girócut községekben elköve-
tett templombetörések is az ő lelkiismeretét
terhelik. Lukácsot a csendőrség átadta a zilahi
ügyészségnek.

— A serdülő ifjuságnak adjunk hetenként
legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis
pohányi természetes „Ferenc József” keserü-
vizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatá-
sának, fiuknál és leányoknál egyaránt, igen
fontos eredményeket köszönhetünk. A gyer-
mekklinikákon a Ferenc József vizet a kisde-
dek makacs székszorulásánál és nagyobb
gyermekek gyomorbélhurutjánál már régóta
kitűnő sikerrel alkalmazzák.

— Nem tanácsos fiatalon házasodni. Szilágy-
somlyóról jelenti tudósítónk: Szántó József 19
éves diósadi legény beleszeretett egy ottani
gazda 18 éves leányába. A fiatalok elhatározták,
hogy már most házasságra lépnek, amit a
szülők mindkét részről elleneztek. A szerelme-
sek végül is kiharcolták a szülők beleegyezését
és egybekeltek. A két fiatal között, alig pár
heti együttlét után napirenden volt a veszeke-
dés. „Semmiiben sem egyezik a véleményünk,
megmondták azt „idesék” előre, hogy nem ne-
kem való”, panaszkolta barátainak az ifjú férj.
A szőfogadatan férj szégyelte bevallani szülei-
nek tévedését és inkább a halálba menekült.
A ló istrángjával a kertben egy fára felakasz-
totta magát.

Időjárásjelentés. A buda-
pesti időjárásutató inté-
zet jelentése szerint, derült,
száraz, fellemelegedő idő
várható egész Közép-Euró-
pában.

— Hat földművest sujtott agyon a vil-
lám egy községben. Tighinából jelentik:
Tighinamegyében a pénteki nap folya-
mán óriási erejű felhőszakadás pusztított
a vihar, amely óriási károkat okozott
termésben, emberáldozatot is követelt
Troita községben ugyanis a villám hat
földművest sujtott agyon.

— Egyévi börtönbüntetést kapott az
őzvegy vagyonának kezelője. Nagyvár-
dól jelenti tudósítónk: A B. T. foglalko-
zott már azzal a perrel, amelyet Orma
Lászlóné indított dr. Hadházy Kálmán
ügyvéd ellen, hűtlen vagyonkezelés miatt
A váradi tábla szombatban tárgyalta a fel-
lebbezést s dr. Hadházy Kálmánt 1 évi
börtönbüntetésre ítélte. Az elítélt felleb-
bezett.

UJ
CIME:

CLUJ

STR. REGINA MARIA 6

TIZIAN

KLISÉ ÉS RÉZCÍMKE MŰHELY

Jutalékos képviselőt keres

textil importőr. Csakis Erdélyben jobb ve-
vőknél otthonos képviselők küldiék
ajánlatukat Rudolf Mosse Arad, „Megbiz-
ható” jelígre.

Szigeti gondok

Máramarosi látogatása után valami indokolatlan rosszkedv és keserű szájiz maradt az emberekben.

Már abban a pillanatban, amikor megérkezett egy régi és már-már elfelejtett fájdalmas emlék elevenedett fel a lelkükben: Máramaros történelmének eddig a legszomorúbb fejezete.

Borsa.

Ez a kis, ormatlan havasok aljában meghúzódó máramarosi falu már lángtengerben égett amikor Iuga prefektus egyik táviratot a másik után küldte a belügyminisztériumba, ahonnan erőyes rendszabályokat sürgetett.

És Vajda Sándor, ez a pedáns külsejű ur, akiről az első pillanatban meglátszik, hogy reggel öltözködés közben különös gonddal szokta kipederni a bajuszát és választékos eleganciával köti meg a nyakkendőjét, akárcsak egy felmondásban levő hivatalnok, egyszerűen elfelejtett válaszolni ezekre a sürgönyökre.

Azóta négy esztendő telt el. A tűz elhamvadt és a lelkek kiengesztelődtek.

Ugy látszik: nem örökre.

Vajda azért jött, hogy békét teremtsen a kettészakadt nemzeti-parasztpártban. Azt mondta, hogy olaját hoz.

Pedig nem hozott mást, csak olajat.

Olajat, a gyűlölet mécsesébe.

Azon a hosszú uton, amely Kolozsvártól Máramarosszigetig vezet, átváltak a szőlők, amelyeket Vajda el akart mondani.

A békéből harc lett.

A szeretetből gyűlölet.

A jogból jogfosztás.

Azután vas-következetlenséggel szó volt még a románság elnyomásáról, a kisebbségek tulkapásáról, az állami apparátusról, a nagyvállalatok zsiros pozíciójáról, ahol a helyet idegenek töltik be, továbbá a demokráta nemzeti-szocializmusról és a nemzeti-szocialista demokráciáról.

A beszéde után még érthetetlennek találta, hogy az emberek nem csókolóznak egymással.

Mert senki sem csókolózott: még a nemzeti-parasztpárt kettészakadt frakciói sem.

És attól sem lett senkinek jobb kedve, amikor Vajda logikai meglepetésképpen ünnepélyesen kijelentette, hogy ő nem antiszemita.

Ennek a kijelentésnek dokumentálására végül is hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett dr. Fried Ábrahámmal, a máramarosi cionista szervezetek elnökeivel.

Sőt, egyetlen egy ponton még a véleményük is találkozott: megállapodtak abban, hogy a legjobb, ha a zsidók kimennek Palesztinába.

Pedig Vajdáról még senki sem mondta, hogy cionista és dr. Friedről sem, hogy antiszemita.

Kovakő

A törvényszék kimondta a szentenciát: Perl Jenő, a milliós vagyonnal rendelkező Perl és Rozenkrantz cég beltagjának elutasítja a fellebbezését, amelyben azon a címen kérte a kirótt félmillió lej pénzbírság törlesztését, mert a nála talált háromnegyedik Kovakövet valaki az ő tudtán kívül csempészte be a cég irodájába.

Pedig a közvélemény ebben az ügyben már régen felmentette Perl Jenőt.

Az a közvélemény, amely nem a monopoltörvény alapján ítél, mert a monopoltörvény drákóian rendelkezik: a büncselekmény elkövetéséhez elég az, ha valakinek a birtokában kovakövet találnak. Már pedig azt a tényt, hogy Muresan komisár talált Perlé Kovakövet, azt maga Perl sem tagadja.

A többi az mellékes: nem fontos, hogy Perl Jenő ártatlanságát számtalan körülmény igazolja, nem fontos az, hogy a Muresan ellen lefolytatott fegyelmi vizsgálat eredményeképpen Bărsescu rendőrszervezet arra a következtetésre jutott, hogy Muresan el kell bocsátani a rendőrség szolgálatából, mert alapos gyanúok merültek fel, hogy az ügyben rosszhiszeműen járt el és tudott arról, hogy a kovakő hogyan jutott el Perl Jenő irodájába és végül nem fontos az sem, hogy az esetet megelőzően néhány nappal két tanu látta Muresan komisárt Szlatinán, ahol egy Gedajlovits nevű kereskedőnél vásárolt kovakövet.

Döntött a minisztérium

Megsemmisítették az ortodox hitközségi választást

Időközi-bizottság kerül a hitközség élére

A máramarosszigeti törvényszék a közelmúltban foglalkozott azzal a fellebbezéssel, amelyet a szigeti ortodox hitközség több tagja adott be a még április hó végén megtartott választások ellen.

A törvényszék a szabályszerűen beadott fellebbezéssel szemben azt az álláspontot foglalta, hogy az ügy nem tartozik elbírálás tekintetében az igazságügyi fórumok elé és így érdemileg a döntést a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalta.

Az iratok a vármegyei prefektura útján az illetékes minisztérium elé kerültek, melynek ez ügyben hozott döntése néhány nappal ezelőtt lett ismeretessé. A minisztérium helyt adott a fellebbezésnek, amely szerint a hitközség mai szervezete jogi

szempontokból erősen kifogásolható, mert a jogi személyekről szóló törvény rendelkezéseinek nem tett eleget. A kultuszminisztérium ugyanis annakidején, amikor az egyes hitközségeket felszólította, hogy szervezeti szabályaik megszerkesztésénél tartsák be a törvény kötelező rendelkezéseit, nem hagyta jóvá a máramarosszigeti ortodox hitközség alapszabályait és addig, amíg ez a kérdés rendezve nincs, nem is tarthatók választások.

A fellebbezés szerint a választási elnök udvarában közvetlenül a választás előtt pénzt osztogattak szét a választók között és egy-egy voksnak 100-150 lej volt a hivatalos árfolyama.

Arról nem is beszélve, hogy a választá-

si urnák körül sem volt minden a legnagyobb rendjén és a „nem megbízható elemek” külön urnánál voltak kénytelenek szavazni.

Legvégül kifejté még a fellebbezés azt is, hogy a hitközség egész ügykezelése nem felel meg a közigazgatási törvények szellemének.

A minisztérium döntése folytán tehát a legközelebbi választásokig, amelynek az időpontja természetesen még bizonytalan, egy időközi-bizottság veszi át a hitközség ügyeinek az intézését. A bizottság tagjait a minisztérium fogja kinevezni.

Szóval: időközi-bizottság.

Most legalább egészen benne lesznek a közigazgatási törvény szellemében.

Zajlik a helyi politika

Máramarosszigeten is megalakult a Maniu-gárda

A vajdisták kongresszusáról erőszakkal kizárák Maniu híveit

Máramarosszigeten most játszódott le a Vajda-Maniu konfliktus kicsiben.

Mint az a bizonyos vízcepp, amelyben benne van az egész tenger.

Az elmúlt napokban zajlott le a magát hivatalosnak nevező nemzeti-parasztpárt vajdistá frakciójának a kongresszusa, melyen — amint ezt már jelentettük — részt vett Vajda Sándor is.

Vajda Sándor máramarosszigeti látogatásának egyetlen pozitív eredménye van és pedig az, hogy éppen a látogatásának következményeképpen itt is megalakult dr. Lázár László és dr. Ilea László volt megyefőnökök vezetésével a Maniu-gárda.

Nem mintha Maniunak éppen most lett volna szüksége sürgősen arra, hogy Máramarosszigeten „gardirozzák”, csupán válassz akart lenni Vajda párthíveinek egy udvariatlan gesztusára.

Maniu máramarosszigeti hívei dr. Lázár László és dr. Ilea László vezetésével szintén meg akartak jelenni Vajda Sándor

előtt azzal a céllal, hogy a két pártfrakció közötti erősen kiéleződött ellentétet megpróbálják elsimítani. A kongresszus vezetősége azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a maniustáknak semmi keresnivalójuk sem lehet ezen a kongresszuson és éppen ezért értesükre adták, hogy minden eszközzel meg fogják akadályozni a kongresszuson való részvételüket.

A kongresszus megnyitása után, a Polgári Kör előtt, ahol a kongresszust tartották, nagyobb paraszttömegek jelentek meg, akik Maniut és dr. Lázár Illést elűzték.

A helyszínére kivonult néhány rendőr is.

A Maniu-hívők erre elvonultak és nyomban megalakították a Maniu-gárdát. A kongresszus zavartalanul tovább folyt.

Vajda beszélt és elmondotta, hogy közte és Maniu között nincsenek ellentétek.

Szerelem és házasság

(Igaz máramarosszigeti történet)

A szeszélyesen kanyargó Tisza partját, ahol éjnek idején selymet is szoktak csempészni, bearanyozta az aranyos nap sugara.

Tavaszi volt, amikor találkoztak ők: a tehetséges, fiatal és kezdő orvos és a nagy kereskedő elbűvölően szép leánya.

Ismételjük: tavasz volt és a sovány máramarosi mezőkön lassan már kibújt a rögök alól az inségekukorica. A pacsirta már dalolt és a munkanélkülek megújuló hittel várták a két év óta beígért közmunka megkezdését.

A fiu hosszasan a leány szemébe nézett, akinek a tekintete olyan mély volt, mint egyes helyeken a Tisza, ahol már nem is lehet keresztülgázolni rajta a cseh selyemmel.

Az emberek természetesen látták őket, mert az emberek mindent látnak, de nem

voltak rosszmájúak, hanem megértően bólogattak:

— Ez szerelem.

Azután sokat lehetett őket együtt látni. Ugy ösztetároztak, mint az adóégrehajtó és butorszallító kocsi.

A leány ajka kacagott és annyi boldogságot ígért, mint egy képviselőjelölt a választások előtt.

A fiu boldogan fogta át a leányt és a csók, ami ezután következett, olyan hosszú volt, mint a fizetési határidő a konverzós törvényben.

Az emberek természetesen ezt is látták, mert az emberek mindent látnak, de nem voltak rosszmájúak, hanem megértően bólogattak:

— Ez szerelem.

Közben már nyár lett és a két fiatal kö-

Egy negyedmillió lejt könnyen meg lehet keresni.

Ezért van, hogy a szigeti törvényszék itélete óta nyugtalanabban aludnak éjszaka a vagyonos emberek.

Az ügyben utolsó fórumon a nagyváradi ítélőtábla ítélkezik és ha a monopoltörvényt ott is úgy fogják értelmezni, mint a szigeti törvényszékben, akkor könnyen megtörténhetik, hogy Máramarosszigeten kovakő kovakővön nem marad

zött ez a nagy és szent érzés úgy állandósult, mint a munkanélküliség.

A fiu belátta, hogy a leány nélkül olyan üres volna az élete, mint az államkassza kormányválság után és mert a leány gazdag volt, ő pedig szegény, úgy találta, hogy az Isten egymásnak teremtette őket.

Az emberek, mint mindent, ezt is látták, de nem voltak rosszmájúak, hanem megértően bólogattak:

— Ez szerelem.

A fiu erre megkérte a leány kezét. Az apa először úgy tiltakozott a házasság gondolata ellen, mint az iparosok, mikor a betegséglejzítő törvényt léptették életbe, de végül is igent mondott.

Megvolt az eljegyzés, amikor néhány házasságközvetítő, számszerűt tizenhatan jelentkeztek az örömapánál és valamennyien követelték azt a szokásos jutalékot, amelyet az égen kötendő házasságok földi előkészítéséért fizetnek általában és valamennyi igazolta, hogy milyen aktívítást fejtettek ki annak a szerelemnek a kivirításánál, amely a fiatalok között immár nagyobb, mint a máramarosi inség.

Hosszas huza-vona után abban állapodtak meg, hogy az ügyet egy rabbikból álló döntőbírótság elé viszik.

Az emberek természetesen ezt is látták, mert az emberek mindent látnak, de nem voltak rosszmájúak, hanem megértően bólogattak:

— Ez házasság.

A Kishitelbank R. T. közgyűlése kibuktatta a vezetőségből az összes volt igazgatósági tagjait

Máramarossziget gazdasági köreinek élnék érdeklődése előzte meg az itteni Kishitelbank R. T. nemrég megtartott közgyűlését, amely már a látható jeiekből ítélve is viharosnak ígérkezett.

A pénzügyet — amely különben a helyi piacnak egyik jelentős faktora mert kisiparosokat támogat különösképpen hitelekkel — az utóbbi időben nem váltotta be teljes mértékben a hozzá fűződő reményeket és a nagyszámú részvényesek körében egy igen tekintélyes ellenzék alakult, amely a régi igazgatóság távozását követelte, hogy annak helyébe hozzáértő szakemberek vegyék át a pénzügyi ügyeinek irányítását.

A közgyűlés elnökeül dr. Nasch Sándor ügyvédet választották meg, aki igyekezett leompítani azokat a kifakadásokat, amely az ellenzék részéről az intézet ügykezelését illeték.

A választások eredményeképpen a régi igazgatóságot teljesen kirekesztették a vezetőségből és egészen új igazgatóságot választottak, amelynek tagjai: Herskovits Ábrahám, Jakabovits Mór, Szmutk Márton, Mendelovits Antal, Marmor Rafael Klein J. Simon, Herstik Miksa, Kaufmann Baruch, dr. Nasch Sándor, Perl Mór, Tabák Herman, ifj. Stern Mór, Fuchs Miksa és Friedmann S. Herman.

A vezérigazgatói tisztségre Herskovits Ábrahámot választották meg, míg a felügyelő bizottság elnöke Dávid Izidor lett.

Az uralkodó intelme a tanárokhöz:

Foglalkozzanak többet a diáksággal s ne taszítsák őket a politika forgatagába

Bukarest, július 8.
Az uralkodó a napokban kihallgatáson fogadta Dragomirescu jasi egyetemi tanárt, aki a királlyal folytatott beszélgetéséről a következő érdekes nyilatkozatot tette:
— Öfelsége nagy érdeklődéssel hallgatta a főiskolai oktatás mai problémáiról tett előterjesztésemet, mellyel kapcsolatban azt a legfelsőbb kívánságát fejezte ki, hogy a diákságot hagyják meg könyvei mellett és ne taszítsák be a politika forgatagába.
A politikában nem találják meg érvényesülési-

ket s a harcokból kiábrándulva és befejezetlen tanulmányokkal kerülnek ki.

A tanárokhöz pedig azt az intelmet intézte, hogy foglalkozzanak többet a diáksággal, mert ez az egyetlen mód, amivel a tanuló ifjúságot vissza lehet tartani minden más, a tanulással össze nem egyeztethető foglalatosságtól.

Kijelentette az uralkodó, hogy az egyetemi ifjúság ügyét szíven viseli s mindent el fog követni a diákság anyagi helyzetének megjavítása érdekében.

A Banca Națională a behozatal radikális csökkentését követeli

Fizetési nehézségekre hivatkoznak a jegybank vezetői
és 40 százalékos leszállítást javasolnak

Bukarest, július 8.
Jelentettük már, hogy a legfelső kontingenciális bizottság Románia összehozatalát 20 százalékkal leszállította. A Banca Națională igazgatósága a kontingenciális bizottság döntésével kapcsolatban a tegnapi este ülést tartott, melyen a jegybank igazgatóin kívül Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter is részt vett.

A Banca Națională vezetői rámutattak azokra a szinte áthidalhatatlan nehézségekre, melyek a külföldi fizetések teljesítése körül mutatkoznak és felhívták a miniszter figyelmét arra, hogy a jegybank a jövőben csak úgy tudja ezen a téren hivatását maradéktalanul teljesíteni, ha a kormány a kivitel színvonalát alá szállítja le a behozatalt.

Ujabb 40 százalékos csökkentést javasoltak,

amivel szemben Teodorescu miniszter azzal értelt, hogy

a behozatalt ebben a mértékben lehetetlen leszállítani,

tekintve, hogy a belföldi termelésnek csak külföldön található nyersanyagokra, gépekre és gépkészletekre van szüksége, melyek nélkül a belföldi ipar teljesen megbénulna. Magát a kereskedelmet is katasztrófális megrázkódtatás érné, ha a behozatal lecsökkentését a Banca Națională által kívánt mértékben hajtanák végre.

Tekintettel arra, hogy a viták során nem sikerült összeegyeztetni az ipar- és kereskedelemügyi miniszter álláspontját a jegybank vezetőinek felfogásával, a végleges döntést későbbi időpontra halasztották.

Szebenben nyilatkozott Vajda:

Neveltségesnek tartja az „alkotmányvédő frontot“

„A nemzeti-parasztpárt nem vállalhatja a szerepet,
hogy a liberális párt mankója legyen“

Nagyszeben, július 8.
Vajda Sándor a nemzeti-parasztpárt szeben-megyei kongresszusa alkalmával igen érdekes kijelentéseket tett az újságírók előtt. Maniu-Diru Brătianu bukaresti tárgyalásairól a következőket mondta:

— Nem voltam Bukarestben, amikor a párt elnöki tanácsa ezt az ügyet megvitatta.

Annyit azonban kijelenthetek, hogy neveltségesnek tartok ebben a pillanatban minden koalíciót, mely a pártok alkotmányos előjogainak védelmére alakul.

— A liberális párt most szavazta meg az alkotmányellenes felhatalmazási törvényjavaslatot. A pártidiktatúrát, ami ezután következik, nekünk kell-e megvédelmeznünk és támogatni?

Azt hiszem, hogy az egész ügy szépen hízott nyári kacsá volt, mely 24 óra alatt belefulladt a német események tengerébe.

— A nemzeti-parasztpárt nem vállalhatja a végtelenségig azt a szerepet, hogy a liberális párt mankója legyen — fejezte be Vajda érdekes nyilatkozatát, amiből a volt miniszterelnök ellenfelei Maniu ellen intézett, burkolt támadást vélnek kiolvasni.

Dr. Sângeorgheanu alpolgármester ur esete a városi „taxaszedőkkel“

avagy:

Ne kívánd felebarátodnak azt, amit
magadnak nem kívánsz

Nagyvárad, július 8.
A nagyváradi városi tanács egyik közelmúlt ülésén nagy lelkesedéssel hallgatták végig dr. Sângeorgheanu városi tanácsos, alpolgármester beszédét. Az általános érdeklődésnek az volt az oka, hogy az alpolgármester haragja kiömlött azok ellen, akik nem fizetik pontosan a különböző címeken kivett városi díjakat. A tanács a lelkes hangulat közepette meg is hozta a tárgyra vonatkozó határozatát: könyörtelenül behajtani a „taxákat“ mindenkitől, aki tartozik, legyen az illető ur, avagy „alsóbb társadalmi réteg“.

A „taxák“ könyörtelen behajtása meg is kezdődött. Házi-ról-házra jártak a díjszedők, nem kerülték el sem a gazdagot, sem a szegényt, foglaltak, behajtottak, egyszóval: százszeresére igyekeztek eleget tenni kötelességüknek. Sőt: nem kerülték el még a városi tanácsos ur hajlékát sem!

A nyomdafestékre kívánczó így érdeklődése ugyanis ott kezdődik, hogy dr.

Sângeorgheanu várad alpolgármester ur a városi díjak könyörtelen behajtását sürgető beszédének bevében elfelejtkezett arról, hogy neki is van ilyen díjhátraléka a városnál...

A törvényes intézkedés következtében a „taxaszedők“ megjelentek dr. Sângeorgheanu tanácsos házában is és minden esz. közszel érvényt akartak szerezni a városi tanács intézkedésének.

Miután a hozzátartozók nem voltak hajlandók kifizetni a tanácsos ur „taxahátralékát“, hát a hatóság emberei lefoglalták az írógépet.

Ekkor jelent meg a „helyszínen“ a tanácsos. Megjelent és felháborodva értesült a díjszedők lelkiismeretes kötelesség teljesítéséről és hálaképpen — kirugta őket.

Igy néz ki egy „városatyá“ önzetlen működése a gyakorlatban — avagy, ha nem tartanák jogosnak a tanácsnak az ügygel kapcsolatban tett szigorú intézkedését, azt is mondhatnók, hogy: aki másnak vermet ás...

NEMES FERENC RIPIORTJA:

Kolozsvárt épül fel a világ legbizarrabb hidja...!

avagy: mi folyik a Szamos felett?

A mérnöki hivatal „komótosága“ miatt fából vaskarikát kap
a sétatér mögötti villanegyed!

Kolozsvár, július 8

Többek között a száguldo rekordőrületek napjait éljük és ezért kötve hiszem, hogy valakinek eszébe jutna „lassusági versenyt“ rendezni. Ha mégis nyélbeüt-nének ilyesmit valahol, a csigák elől feltétlenül a kolozsvári városi mérnöki hivatal vinné el a győzelmi pálmát!

Ahhoz, hogy ezt a lassuságot megmagyarázzam, stilszerűtlen gyorsasággal vissza kell vezetnem Önöket a közelmúltba. Abba az időbe, amikor Kolozsvár végén, a Rákóczi-ut és a Vasváry Pál-utca környékén megkezdődtek a parcellázások.

A mérnöki hivatal akkortájt elhatározta, hogy a sétatér mögött elterülő régi negyedet, amely a Szamos jobb oldalán fekszik, a forgalom kiépítésének érdekében összeköti az ujonnan épült villafer-tállal, amely ily módon a nélkülözött piachoz is hozzájutott volna. A két negyed egybekapcsolását úgy akarták megoldani, hogy a Szamos felé felszerelik a lebontott Kajántó-úti régi vashidat, amelynek helyébe a vasút újat építtetett. Az ötlet határozottan üdvösnek ígérkezett, mert eddig az volt a helyzet, hogy ha valaki a Vasváry Pál-utca végéről a Monostori-utca akart menni, kénytelen volt egy kilométert baktatni, hogy a Rákóczi-ut elején levő Szamos-hidat elérje, jöjjönhet a tényleges távolság, amennyiben a kérdéses helyen is hid lett volna, alig 200 méter.

A lassuságáról hirhadt városi mérnöki hivatal szokatlan érdeműl tudjuk be, hogy annakidején olyan gőzerővel látott a munkálatokhoz, ami mindenkit meglepett...! Amikor azonban eljutottak odáig, hogy a Szamos két partjától egyenlő távolságban egy-egy betonpillért emeltek, váratlanul megállt a munka, mintha két-téváltak volna. Hogy úgy mondjuk, nem költöttek többé rá már egy „pillért“ sem.

A Szamos medrében erre furcsa gondolatok kezdtek kavarni és elhatározta, hogy „kitölt“ a mérnöki hivattal.

A „kitöltés“ a szó szoros értelmében végre is hajtott, oly módon, hogy a hopponmaradt pillér közé nagymennyiségű követ és kavicsot halmozott fel, maga pedig, az illetékesek általános hűledezésére, „kitöltö“ medrét és mintegy har-

mine méterrel arrább kezdett folydogálni. A pillérek, amelyeket a mérnöki hivatal „vizben hagyott“, szárazon maradtak.

A mérnöki hivatal azonban — mint a továbbiakból kiderül — már ekkor sejtette, hogy a Szamossal ellentétesen, ez „nem viszi el szárazon“...

Most ugyanis, miután az említett negyed lakói között Pulca rendőrkvesztör és számos más magasállású városi tényező szerepel, ismét időszzerűvé vált a fel-be-maradt hid felépítése.

Igen ám, de csak most derült ki, hogy a mérnöki hivatal „komótos“ működése milyen tehetetlen szituációt idézett elő.

A helyzet ugyanis az, hogy a pillérekre, „ha már ott vannak“ és a partok magassága miatt is, felszerelik a vashidat, a medrét változtatott Szamos felé pedig — ahol a vashid inkább elkelt volna — a költségek csökkentése szempontjából fahidat eszkábálnak.

Ezek szerint a sétatér mögötti negyed ugyan hosszabb hidat kap (mondd már!), a hid viszont félig fából, félig pedig vasból készül.

Olyan esztétikus lesz, hogy na...

A munkálatok már meg is kezdődtek. A Szamos medrében most verik le a cölöpöket, amelyekre majd a fahid kerül. A vashid alkatrészei addig a városi raktárban álmódznak arról a mámoros pillanatról, amikor a pillérekkel, oly sok vá-rakozás után, végre egyesülhetnek...

A vashidat azon az alapon, hogy „kinn van a vízből“, társadalmi-, nemzetiségi-, faji- és felekezeti különbség nélkül majdnem minden kolozsvári polgár irigyl. A fahid miatt pedig, amely rövidesen a Szamost iveli át (ha megint abba nem hagyják a munkát!) már nem is sópázkodnak, mert a sok huzavonában ők is „elfásultak“!

A magunk részéről indokolt kétkedéssel nézünk a munkálatok lebonyolítása elé, mert erősen tartunk attól, hogy amíg a „fürge“ mérnöki hivatal áthidalja a folyót és valószínűleg ismét fellepő akadályokat, a Szamos ismét arrább költözik.

Mert alkalmazkodni kíván a városi mérnöki hivatal munkálataihoz és — ne adj Isten! — hogy a rendes mederben folya...!!!

A siketnémák is reménykedhetnek

Szenzációs orvosi műtét, amely után
a megoperált siketnéma vissza-
nyerte hallását és beszélőkéességét

Galafi, július 8.

Nem mindennapi sikerü orvosi műtétről számol be a galaci Doamna Elisabeta kórház igazgatósága: a kórház sebész orvosa tegnapi műtétet hajtott végre a siketnéma Carol Dávidon, aki a komplikált és hosszas műtét után visszanyerte teljes hallását és beszélőkéességét. Ez az orvosi műtétek területén egészen ritka és kiváló eredmény valószínűleg nemcsak az ország, hanem a külföld orvosi szakkörében is feltűnést kelt.

Seguyabb

TORGLERT IS KIVEGETÉK?

Prágában az a Berlinből származó hír terjedt el, hogy Torgler volt kommunista képviselőt, a Reichstag-pör német fővádlottját, tegnap cellájában holtan találták. A fogházigazgatóság hivatalosan azt közölte, hogy Torgler természetes halált halt.

SZAMOS DZSENTRI-FIU IS
LETARTÓZTATÁSBAN VAN

A londoni sajtó úgy tudja, hogy a hitlerista védőszerzetnek azt a tagját, aki Schleicher tábornokot és feleségét meggyilkolta, Hitler parancsára agyonlőtték.

Bécsbe érkezett híradások szerint...

száiban a letartóztatottak között van Gutenberg báró a három Aretin báró, Radwitz báró és Isenberg herceg, Epp tábornok szárnysegéde is. Állítólag Epp tábornok maga is őrizet alatt van, ugyisint May Rudolf rohamparancsnok, aki az osztrák rohamosztagokat megalkototta és a bécsi Barna Házat létesítette.

AVERESCU KIROHANÁSA A FRAN-
CIA FELHIVATALOS LAP ELLEN

Politikai körökben feltűnést kelt, hogy Averescu marsall lapjába, az Inderptarea-ba, támadó cikket irt a Temps párisi lap ellen, amely köztudomásúan a francia külügyminisztérium szócsöve. A Temps májusban „A román politikai válság“ címen cikket közölt, amelyben azzal vádolta Averescut, Argetoianut, Brătianu Györgyöt és Gogát, hogy a fasizmus, vagy hitlerizmus hatása alatt politikai kalandba és ezáltal polgárháborúba akarják rántani az országot. A marsall, miután megjegyzi, hogy csak Barthou látogatása miatt nem választott eddig a cikkekre, erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy a francia felhivatalos beavatkozott Románia belügyeibe.

ISMET GIMNAZISTA BETÖRÖBANDA

Az ókirályságbeli Barlad városban a rendőrség betörőbandát leplezett le, amelynek tagjai főleg a város legjobb családjaiból való felső gimnazisták. A banda egy Potoczka Lóris nevű utcai nő befolyása és vezetése alatt állott.

Iskolák Egyesületek

— Pályázati hirdetés. A zilahi református Wesselényi kollégium pályázatot hirdet egy román-francia és egy földrajz-szakos helyettes tanári állásra. Pályázati határidő: július 25.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A filmházak részben a mozikra akarják áthárítani a 10 lejes filmadót

Két év múlva megindulhat a román filmgyártás

Bukarest, július 8.

A nemzeti filmalap megteremtéséről szóló miniszterelnökségi rendeletről, mely hat héttel ezelőtt olyan általános tiltakozást váltott ki, hogy a filmközlésű házak, mint a moztulajdonosok körében, törvény lett. Utolsóelőtti napon szavazta meg a parlament. Egyes körök szerint a külföldi filmvállalatok megakadályozhatók volna az a súlyos megterhelést, ha üzleti érdekből meg nem szegik a közös frontot. Kezdetben ugyanis a filmházak komoly ellenállást fejtettek ki és elhatározták, hogy nem cenzuráztatnak új filmeket, amíg a kormány nem mond le az importált filmek megadóztatásáról.

De még mielőtt a rendeletről törvény lett volna, több külföldi filmcég mégis beadta cenzuráztatni a jövő szezonnra szóló filmjeit.

Az új törvény által teremtett helyzetet és annak várható következményeit a filmházak nem látják olyan sötétnek, mint a mozisok és maga a közönség, amely a méterenkénti 10 lejes filmadót és a minden mozijegy után fizetendő egylejes különadót tulajdonképpen megfizeti. Erről a kérdéssel beszélgettünk dr. Palugyai Miklóssal, a Paramount-filmgyár romániai üzletének igazgatójával, aki a következőket mondotta:

— Tény az, hogy valahányszor illetékes körök a filmmel kapcsolatban valamilyen intézkedést fogantatnak, mindig a mi megkérdésünk nélkül teszik. Mindamellet meg kell állapítani, hogy az utolsó hetekben valamivel több megértést tanúsítanak ezzel a szakmával szemben. Kezdi belátni, hogy nem megy nekünk olyan jól, ahogy gondolták és igyekeznek könnyíteni a helyzeten. Az olyan filmeket például, amelyek tartalma bizonyos szempontból morális oktatást nyújt, kulturfilmeknek minősítik és így azok mentesülnek az új adó alól. Egy másik könnyítést az is, hogy a román feliratok ellenőrzése fejében megállapított 4000 lejes díjat, amelyet a román írók szövetsége javára kell befizetni, leszallítják 2000 lejre.

Arra a kérdésre, hogy az új taxákból lehetséges lesz-e megteremteni a román filmgyártást, Palugyai dr. a következőket mondotta:

— Az anyagi házist feltétlenül meg lehet teremteni belőlük. Ha filmenként átlagban 25.000 lejre tesszük a 10 lejes taxa várható összes jövedelmét, ez évente 7.5 millió lejt jelent, míg az 1 lejes mozijegyadóból körülbelül évi 30 millió lejt bevétel várható. Ha az első évben nem is, de a második év után az államnak elegendő pénze lesz ahhoz, hogy egy műtermet lehessen felállítani.

Technikai tekintetben valószínűleg külföldi szakembereket fognak alkalmazni eleinte, amíg kinevelődik a román gárda.

A lokális filmprodukcióna már alakult is „Indra-Film” elnevezés alatt egy filmvállalat Jean Mihail, a jónévi román rendező vezetésével, amely a technikusokat Budapestről szerződteti.

— Hogyan fogják fizetni a filmházak az új adót? — tettük fel ezután a kérdést, amelyre dr. Palugyai a következő választ adta:

— A múlt hetekben lenn jártak Bukarestben a külföldi, főként amerikai filmgyárak igazgatói és mindegyikük a maga vállalatával megbeszélte, miképpen lehetne az új tehertöbbletet úgy elosztani, hogy ne veszélyeztesse az üzlet működését. Arról nemcsen szó, hogy valamelyik filmház is kivonuljon a romániai piacról, legalább is addig nem, amíg elvállalja, hogy az új rezsim alatt lehet-e rentábilis valamennyire a filmüzlet. A kiadási többletet kiskészben a mozisokra fogjuk áthárítani valamilyen formában, másik részét különböző megta-

karításokkal igyekezünk majd behozni.

Az egész többletet természetesen nem lehet behozni. Reméljük azonban, hogy a tények igazolni fogják a filmházakat és akkor a kormánytényezők be fogják látni, hogy az a 7.5 millió lejt, amit a 10 lejes filmadóból remélnek bevételezni, nem olyan jelentős tétel, hogy részben, vagy egészben el ne lehessen engedni. Az a megértő magatartás, amelyet Mavrodi miniszter kezd tanúsítani ebben a kérdésben a meggyőző érvek hatása alatt, jogs-

sulttá teszik azt a reményt, hogy a kormány mégis le fog mondani a 10 lejes filmadóról, miután az 1 lejes mozijegyilleték jövedelme egymagában is elegendőnek fog bizonyulni a belföldi filmgyártás megkezdéséhez.

Végül még arról beszélt Palugyai dr., hogy a román feliratok kizárólagosságának elrendeléséről nem volt szó. Ez a követelés csak bizonyos túlzó körök javaslata volt, amelyről azonban komolyan nem is lehet tárgyalni.

Észak-Amerika látható gabonakészlete

Newyork, július 8.

A június 26-ig terjedő időben Észak-Amerikában a következő gabonakészleteket tartották nyilván:

	június 26. előző hét	multév megfelelő időszakai
	1000 bushellekben	
búza	74.115	73.026 121.622 119.736
búza, Kanada	93.706	92.227 92.758 85.171
tengeri	37.494	39.086 44.232 42.182
zab	22.947	23.585 26.932 25.077
rozs	10.564	10.228 10.275 9.761
rozs, Kanada	3.118	3.053 4.197 4.077
árpa	8.336	8.646 11.786 11.549

Az Egyesült Államok gabonakészlete az elmúlt héten 1.1 millió bushellel növekedett. Valószínű, hogy az aratás megkezdésével az

ország belsejéből nagyobb lesz a felhozatal. A mult év hasonló hetében 1.9 millió bushelles emelkedés volt.

Kanada búzakészlete 1.5 millió bushellel növekedett, a mult év megfelelő időszakában viszont 7.6 millió bushel volt a növekedés.

Az Egyesült Államok roszkészlete 330 ezer bushellel növekedett, a mult év hasonló időszakának 500 bushelles emelkedésével szemben. Kanadában a készletek növekedése csekélyebb volt. A tengeri készletek további 1.6 millió bushellel apadtak, míg a mult év hasonló hetében 2 millió bushellen felül volt a növekedés. A zabkészletek 600 ezer bushellel csökkentek, míg a mult évben itt is 1.9 millió bushelles emelkedés volt. Az árpakészletek 300 ezer bushellel csökkentek.

A vámirodák ellene vannak a kezelési jutalékok egységesítésének

Elutasító válasz a pénzügyminisztérium körlevelére

Bukarest, július 8.

Még ez év márciusában a pénzügyminisztérium felszólította a szindikátusba tömörült vámirodákat, hogy tegyenek javaslatot az általuk felszámítható vámolási és kezelési költségek egységesítésére, illetve maximálása ügyében. Erre a felszólításra most terjesztette be válaszáat a vámirodák szindikátusa és a tagok egyöntetű állásfoglalása alapján a válasz elutasító. A vámirodák azon a nézeten vannak, hogy az állam beavatkozása a magángazdasági tényezők egymásközi viszonyába mindenkor káros kihatással volt azokra. Szerintük csak az eddigi szabad verseny hozhat reális hasznót a vámirodákkal dolgozó kereskedelemnek és nem az illetékek hivatalos maximálása.

A vámirodák szerint a kereskedőknek módot kell nyújtani arra, hogy a leginkább megfelelő irodával dolgozhassanak. Nem elég az, hogy valamelyik iroda ugyanolyan díjakat számít fel, sőt a kereskedő inkább azt nézi, hogy ki-ben bízhat meg legjobban és ki intézi el a vámolási ügyeit a legjobban és leggyorsabban. A vámirodák és ügyfeleik közti viszony elsősorban bizalmi kérdés, hiszen a kereskedő nemcsak az árúját bízta rá a vámirodára, hanem nagyszámú pénzeket is és ezért a biztonság-

ért szívesebben fizet esetleg magasabb jutalékokat. Különben is a vámjutalékokat már azért sem lehet maximálni a vámirodák szerint, mert a vámolással annyi teendő van és a tennivalók esetenként annyira változók, hogy a vámirodának nem is lehet pontosan előírni, hogy milyen teendőket köteles elvégezni a megszabott jutalékért.

De a legmeggyőzőbb érvek a vámirodáknak mégis az, hogy működésükkel annyi a kockázat, hogy azt nem lehet maximált jutalékokba belekalkulálni. A vámdéklarációk kiállításakor és a vámolásnál előforduló számítási tévedések amelyek szinte elkerülhetetlenek, sokszor millió bírságokat és kártérítéseket akasztanak a vámirodák nyakába. Az általuk kezelt összegeknél is mindenkor mutatkoznak veszteségek a különböző fizetések teljesítésekor. Ha hiányzik az árúból, amikor megérkezik a címzettet, azt is a vámiroda köteles megfizetni. Megesik, hogy a vámolási eljárás ideje alatt a kereskedő fizetéseketelen lesz, az árú nem váltja ki, arra is a vámiroda fizet rá. Mindezeket a kockázatokot nem lehet maximált jutalékokba belekalkulálni és ezért a vámirodák azt kéri a minisztériumtól, hogy hagyja meg az eddigi rendszert, mert maguk a kereskedők sem óhajtják a minisztérium által tervezett változtatásokat.

Áru- és pénzpiac

VALUTÁK

A Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank 32.45—32.85
Francia frank 6.585—6.6375
Osztrák schilling 23.52
Cseh korona 4.16
Pengo 29.24
Dollár 99.50—109.50
Fontsterling 504—514
Lira 8.60—8.85
Márka 38—40

FOGARAS

A júniusban megindult esőzések hatása, amelyeket olykor meleg napok szakítottak meg. Fogaras megye egész terü-

letén — a jégverte községek kivételével — a terméskülátások nagyon megjavultak. Ennek hatására a gabona piaci ára mérsékelten csökkent.

A rozs- és buzaaratás némely vidéken megkezdődött. A termés ritka, de telt kalászu. Jöminőségű közepes termés.

Az árpa és zabvetések megjavultak és közepesen is jobb termést ígérnek. Zabban az 1933 évi termést minőségben és mennyiségben is meghaladja a termés várható.

A kukoricavetések szépen fejlettek. Jó termést ígérnek.

A krumpli a bő esőzésekre elsőrendű

termést ígér. Teljesen kifejlett új nyári rozsakrumplit már 70—80 lejt hektoliterárban meg lehet venni. A mezőgazdák hangulata bizakodó.

Piaci árak (Árak hl.-ben): Buza 350. rozs 250, tengeri 240, zab 160, árpa 160. ókrumpli 70—75, újkrumpli 70—80.

Lisztárak változatlanul 7, 8, 9 lejt. Kismalmi liszt egy lejjel olcsóbb. Kukoricaliszt 48—50.

Állatárak változatlanok. Hizott disznó élősúlyban 16—17.

Élénk kereslet mutatkozik a növendék és hizalásra alkalmas állatokban.

Husárak: disznó 24. borjú 20, marha 16, szolanna sózott 36, füstölt 38, zsir 36—38, zsirnakvaló 32.

Majorság-árak változatlanok. Csirke párja 25—40, pipe 60—80, tyúk 40—55. Hizalt baromfi a piacon nincs.

Tojás és tejárak változatlanok. Gyümölcs és zöldségben nagy felhozatal. Az árak estek.

A Vajdarecsén (Fogaras m.) ez év tavaszán megindult fűrészáru gyár teljes üzemmel dolgozik. A környék lakosságának jó kereseti lehetőségét nyújt. Rönkfuvározásért az erdőből a telepre 80 lejt fizet köbméterenként. Kész áruért Vajdarecsé—Fogaras utra (12 km) 30 lejt.

A fűrészgyár szállítási befolyásolták a kiseladók árait is. A kiskateres fűrészárak 20—30 százalékos áremelkedést értek el. A kereslet épületanyagban élénk, tekintettel a több helyen megindult építkezésre.

Tüzifa ára Fogaras piacon ölenként (4 négyzetméter) 420—440 lejt.

WINNEPIG

Buza: július 76.50, október 78.37, december 79.50.

Buza tartott irányzat: Július 76.37, október 78.12, december 79.25.

Árpa: július 45.62, október 44.37, december 45.12

LIVERPOOL

Buza nyugodt irányzat: július 4.08 háromnyolcad, október 5.00, december 5.02 egyenylcad, március 5.04 egyenylcad.

Tengeri nyugodt irányzat: július 8.04 egykettő, október 8.04 egykettő, december 8.06.

A közgazdaság hírei

Megnyitották a Bergmann-csökartell. A romániai Bergmann-csögyárak kartellje tulajdonképpen ez év május elsején megszűnt. Rövid árharc után a gyárak most újra egyezményt kötöttek a Banca de Control egisége alatt. Az új kartell az árakat egyelőre nem emelte.

Az állomási falerakodó helyeket, a CFR vezérigazgatóságának legújabb rendelkezése szerint, ezután árlejtés után fogják bérbeadni. A bérlelt kötelesek lesznek legalább 5 évre szerződést kötni.

A nagyváradi „Clotild” vegyészeti üzem eddigi cikkei mellett ultramarin, okker, ammóniák, cipőzsír, kreolin, borsírtalanító és vasfesték gyártását kezdte meg. Az új cikkei szállítására a gyár megkapta az iparpártolás kedvezményeket.

A brassói Transylvania-vasgyár kilépet a vasművekből. A kartell, amelyhez a galacai Cyclop, az aradi Grundmann, a bukaresti E. Wolff és a konstancai Wacht-gyárak tartoznak, továbbra is megmarad.

Új vaslemezgyár Nándorhegyen. Az Auschnitt-koncernhez tartozó Titán—Nadrág—Karl Vasművek új vaslemezgyárt építenek a hunyadmegyei Nándorhegyen. Az új gyár, amely képes lesz az egész ország vaslemezszükségletét fedezni, már berendezés alatt van és valószínűleg ősszel üzembe kerül.

Emeli az árakat a CAPS. Amióta az állami Erdőpénztár feladta a magánüzemek elleni konkurenciát és csatlakozott a nagytermelői áregyezményhez, már másodízben emeli az árait. Két hónap alatt a CAPS átlag 40 százalékkal drágította meg a fűrészárak árát, sőt egyes cikkeknél az áremelés meghaladja az 50 százalékot is. Ez az áremelés különösen a kisebb fűrészárkereskedőket érinti kellemtelenül.

Villanykörtgyárt tervez a nagybányai Phönix vegyészeti gyár. Tudvalevő, hogy a Phönix egy teljesen modern üvegyárral is rendelkezik, amelyet évekként ezelőtt vett meg a Rényi-örökösöktől.

Tomcsa Sándor:

Elesett a világháború huszadik évében Székelyudvarhelyen...

— Hadiudósítás —

Székelyudvarhely, július 8.

Már volt szerencsém egy pár gáztámadásban résztvehetni.

Igy legutoljára 1918. június 13-án, Assiagon túl néhány kilométerrel, ott ahol egy kis öszvelelt kápolna állott, amire bizonyára még jól emlékeznek azok, akik szintén abban az időben és ott emelgették a világtörténelem kátyuba rekedt szekerét.

A gáz előírásosan a legelőnyösebb időpontban is legmegfelelőbb légköri viszonyok közt „jött” alkonyatkor. A gázbombák hangját már ismerjük és mivel gázmentes fedezékünk, vagy rótyukunk nem volt, úgy próbáltunk védekezni, hogy két gázfelhő közti levegőiskátorba gyekertünk jutni, ott hasra fektüdtünk, mialatt zivünk Isten és anyánk után sikoltozott. Maapság az embernek igazán kedve lenne meghívítani némely urat egy ilyen levegőiskátorban való hasrafekvésre. Csak tíz percig kéne feküdjön a hasán, vizeletben áztatott rongyokba nyomott orral, mert ez biztosabb volt, mint a legtöbb gázálaré. Tíz perc elég volna, még akkor is, ha a gázfelhő piszkos-sárga szemfedője nem borulna rá. Egy ilyen tíz perc után garantáltan váltana bizonyos dolgokat, fent és lent, kint és bent. Mert meggyőződést még ott, a helyszínen, hasonfekve cserélne. Persze, bizonyos feszültségben, s ilyen kellemesen hűvös júliusi levegőn az embernek csak legértékesebben hisznek el efféle „marhaságot”.

A gázhalál a legborzalmasabb. Gáztól az ember meghal, aztán feltámad, hordónagyságúra megpuflad, másodszor is meghal, másodszor is feltámad, végül egyenletesen elrohad. Változatosnak, tagadhatatlanul elég változatos.

Innsbruckban a gázbetegeket szuronyos bakák őrizték és az orvosok, meg ápolók, kívül senkinek hozzájuk belépni nem volt szabad.

Most, mint hallok, szintelen, meg szagtalan gázokkal biztatnak, ami megvesztegető figyelem bizonyos körök részéről.

Mindezt azért, hogy az alábbiaknak nemcsak újságíró számla be, hanem megszólal egy ugyanahogy — gázszakértő is.

PANIK

A mostani elfoglaltságom olyan, hogy reggeltől estig ülök az ablak mellett és tollam nyomán hol a múltba szállok, hol a jövőben kalandozom. A jelenen törődni alig van időm, de ha mégis bekapcsolódok olykor mai dolgokba, akkor már eltetszenek képzelni, hogy nem az elmúlás fázisairól merengek, hanem kimegyek inkább a napra, még akkor is, ha már rég lement.

Ma is, július 5-én, már kora reggel leültem munkám mellé. Félitig az utcának megszokott képe volt. A rendes tempóban mozgatta az embereket a hivatás, a gyomor és a kétségbeesés. Gyerekek játszottak a nyitott ablakom alatt és bizonyos időközökben fülem mellett egy és ugyanazon rongylabda süvített be a szobámba, egyben felhangzott a „gól” üvöltés, néhány pillana múlva pedig egy és ugyanazon két lúrkó jelent meg nálam, kérvén a „football”, ami véletlenül beesett az ablakon. Tíz véletlenül birtam, akkor stilszerűen büntetőt rúgtam beléjük. Persze nem „spiccel”, csak úgy külvél.

Félitig után azonban meglepő és különös tüteket észleltem. Falusiak igyekeztek ijedt meccsal hazafelé, tüzoltók siettek, a gyerekeket berángálták a házakba s azok most az ablakokban küzdöttek a helyért. És most már megértem, hogy miért kiáltotta át Bodrogi uram Kassay urannak: „jobb ha hazamész és bedugsz minden lyukat...” Valami különös feszültséggel telítődött meg az utca, ablakok nyitlak, csukódtak, autók száguldottak, a rendőrök tempósak voltak és komolyak, csoportosulások látszódtak, de nyomban szétfujta valamilyen rémület szele.

Ahogy a mánus a tízes felé közeledett, mind kevesebb ember járt az utcán, de egyre lázább sietségben.

— Mi lehet? — töprengtem, — a fene egye meg, mégis el kellett volna olvasnom azokat a fehér, meg piros plakátokat.

GAZ!!!

Végre, mikor a mánus pont tízre ért, megoldódott a rejtély. Valahol lövés pukkant, mire megszólalt a sziréna, félrevérték a harangokat, a gyerekeket bepofozták az ablakokból és valaki a rémület szájára tapadó keze mögül fojtottan sikoltani kezdte:

— Gáz!!! Gázááá!!!

Vagy csak én hallottam így, mint a tízenyolci üvöltés folytatását?

Szóval gáz, — mondtam — és a menekülés útjait kutattam, a lehetőségeket mérlegeltem. Ha a pincébe menekülök, — töprengtem — az illető közegészségügyi közeg, gáz multán, bizonyára a lábamod fogva hurcolja fel hullamat

a pincéből és megdicsőült homlokom, meg orrom széttörök a cement lépcsőfokokon. Bár teljesen mindegy, hogy milyen pofával fogom trágyázni a vegyigyárak részvény-paketjeit, hogy dus osztalék-termés legyen, mégis úgy véltem, hogy jogom van az Isten képére teremtetett ábrázatomhoz s azért a padlásra gondoltam. Viszont onnan ledobják a holttestemet eltörök a gerincem, melyre életemben olyan fene büszke voltam, hogy milyen egyenes.

Végül is elhatároztam, hogy úgy, a munkám mellett fogadom a halált, mely elől úgy sincs menekvés. Mikor majdan megtalálnak a gáztól egyenletesen szétrohadva, legalább úgy fognak emlegetni, mint azt a pompéji katonát, kit őrhelyén talált a láva. Sovány vigasz, az bizonyos, de mit kívánjon az ember a mai haláltól?

Mindenesetre, amíg lehet, jegyzek, véglegheletemig...

10 óra 7 p.

Az utca néptelen. Köröskörül robbannak a bombák. Rágyujtok és az örökkévalóságra gondolok... Most, az élet és halál mesgyéjén, talán megérzek valamit felfoghatatlanságából. Aztán mikor érzésem kezd átbillenni a tudatba, már nem is leszek. Nem lenni!... Jó az, vagy rossz?... Szédülésből futólépések tértitene magamhoz: gázálaros katonák.

10 óra 11 p. A város egy csend-tó, melybe bombák cubbannak... A halál zöld szillettje kuszik fel a sápadt égre. Felvágódik a szemben levő vaskapu és egy hörgő női hang ezt zihálja: „Ica... Ica... a disznóhust tedd oda,

hogy dinsztelődjön!”... Micsoda optimizmus!... Cigarettaimat már félig elszívtam, így fogy az életem is...

11 óra 14 p.

Az utca megint néptelen, talán már ki is szorította belőle az életet a halál csontkeze... De nini, egy férfi! Egy férfi esernyővel és balkarján a halhatatlanságot jelentő fehér szalaggal. Mily bátran áll meg és néz szembe a rémmel!... Városom — sóhajta, mert egy városi tanácsost tisztelhetünk benne. Egy városi tanácsost, mely minőségében éppen olyan csoda, mintha hirtelen tényleg gázbombák potyognának, de az nem baj, kérem. A vész hírére kirohant az utcára, az ő városának utcájára, ez a hős tanácsos még csak gázmaszkot sem tesz. Kirohant, most áll és néz, hogy hol van szükség rettenthetetlen lelkére. Bizonyára így állna, ilyen nyugodtan, ilyen hőiesen ezen a poszton, melyet város-tanácsosi minősége ró rá, akkor is, ha hiába lenne karján az immunitást, sőt halhatatlanságot jelentő karszalag és nem járna a napidíj. Bizony, csak vészben tűnik ki, hogy ki az ember a talpán!... Most indul, szembe a robbanásokkal, rettenthetetlen lélekkel a néptelen utcán...

11 óra 19 p.

A mentőautó csegetve száguld... Hova?... Talán valami panama lehet a gáz körül és vannak, akik még nem halnak meg egy szippantástól? Követeljük az általános, titkos, névszerinti halált! Disznóság, hogy csak a protekciósok haljanak meg... Egy gyerek kirohan az utcára. Az anyja utána ordít, de az ura rá-

szól: „hogya, fiam”... Micsoda kegyetlenség 11 óra 25 p.

Itt vége a naplónak, ugyanis meghaltam.

*

Ugy történt, hogy kidugtam fejem az ablakon, mire egy szemfüles tüzoltó lelisztetett. Ez a halált jelentette, amiben egyelőre a legkellemetlenebb az volt, hogy hullá minőségemben ki kellett másznom az ablakon. Hogy még halál után sem hagynak békét az embernek Tudtam én ezt!

Kimásztam és lankadtan elnyultam az utcán. A tüzoltók tanácstalanul néztek rám.

— Na — mondtam türelmetlenül.

— Mit na? — kérdezte az egyik.

— Segítsen — hörgöttem elhalóan.

A tüzoltó találekony ember volt és lefogt szememet.

Aztán hordágyra tettek és elvittek oda, ahol a hullákat gyűjtötték össze. Voltak vagy hat ezren. Én egy asszony és egy kisgyerek közkerültem. Balról feküdt az asszony, jobbról a gyerek.

Kissé untam már ezt az örökkévalóságot odafordultam hát az asszonyhoz:

— Kegyed miért halt meg?

A hullá bizonytalan mozdulatot tett:

— Én, kérem, hirtelen nem is tudom. A patikából jöttem haza, a lányomnak hoztam orvosságot. Ki tudta, kérem? Kinek vétettünk mi? A lányom vért hányt, hát nagyon siettem. Ahogy a piacon jövök keresztül, valami berregést hallok s egy iszonyu csattanást. Szaladok de utólért valami s mintha kést döftek volna a tüdőmbe... Mikor kinyitottam a szemem már öt órák hullá voltam... És most vár a lányom...

— És te, kisfiam?

— A labdámért.

— Hogy a labdádért?

— Kiesett az utcára, kimentem és meghaltam.

— Milyen egyszerű — sutogtam — milyen egyszerű — és még valamit akartam sutogni, de akkor odajött a tüzoltóparancsnok és azt mondta:

— Tessék hazamenni, vége a mókának.

Erre mi, hullák felkeltünk és elindultunk — a halál felé.

KIALUDT? DEHOGY ALUDT!

A medgyesi örökkévalósága újból megtréfálta az embereket

Három órára kialudt, hogy aztán újból öltögesse csufondárosan lángnyelveit a világ felé

Medgyes, július 8

Majdnem egy évvel ezelőtt (pár nap múlva jubilálunk) furcsa égi tünemény jelent meg egy éjszaka az erdélyi városok és falvak egén...

Az első órában mindenki azt hitte, hogy valahol Dicsőszentmárton környékén óriási tűz pusztít. Egész városrészi tűzvészére lehetett gondolni és az első vészjelentésekre sok vidéki város tüzoltósága sietett a helyszínre.

És velük együtt megérkeztek az ország minden részéből a lapok kiküldött munkatársai is, akiknek furcsa látványban volt részük.

Medgyestől hét kilométernyire, Kis-kapus és Nagykekező községek között vulkányszerű jelenségben tört ki egy gázszonda, amelynek lángja olykor-olykor a kétszáz méter magasságot is elérte.

A páratlan természeti tünemény híre órák alatt befutotta az egész világot és meglátogatására sürri egymásutánban érkeztek az ország minden részéből, de külföldről is az idegenek.

A tünemény fogyni kezd...

A gáztársaság számtalan oltási kísérlete nem sikerült. Vagonszámra hányták be a mérnökök a tűzőkádó kráterbe az oltóanyagokat, de hiába.

A különös vulkán ezután még csufondárosabban lökte ki szájából a tüzes, lávaszerű anyagokat...

Az első időben egyre-másra vendéglők, szórakozóhelyek csapták fel tanyájukat a medgyesi szonda körül...

Később az érdeklődés lanyhulni kezdett...

A szakszerű jelentések arról számoltak be, hogy a szonda negyven évig is élhet, Ennyi ideig fog tartani a gázmezőkben levő gázmenyiség elégeése...

Ezek a hírek tették tönkre a medgyesi látványosság mellé letelepedett vállalkozókat.

A medgyesi égő-fáklya „tekintélye” lejjárt.

Egy emberöltő ideje van az embernek ahhoz, hogy megnézhesse.

És ettől kezdve fogyni kezdtek az „égi-fény” vállalkozói. Lassan-lassan eltűntek a vendéglők az utcákról és

csak egyetlen vállalkozó, akinek ugylátzik nem volt hova menni, dacolt tovább a közönnnyel.

Medgyesnek magának azonban még mindig volt haszna a csodálatos fáklyából. Szórványosan bár, de azért jöttek még idegenek.

Egy kis tréfa...

A nagykekezői játékos-kedvű gázszonda most „megbosszulta” magát a kedvezőtlen hírekért.

Pár nappal ezelőtt egy délután, hirtelen kialudt és csak hatalmas füstfelleg jelezte az előbb még magas lánggal égő gázfáklya hírért...

A medgyesi gázszonda elaludásának híre percek alatt elterjedt, először Medgyesen és nemskára táviródrótok reptették szét a világba a furcsa és szenzációs esemény hírért.

Medgyesen komoly aggodalmat okozott ez a váratlan fordulat.

Mi a jelenlegi helyzet?

A mérnökök hivatalos megfigyelése szerint a szonda időleges kialvásának két oka volt. A bő eső következtében a kráter egyik része beomlott és az így beomlott terület elfojtotta pár órára a gázfáklya lángját. Egy másik feltevés szerint szó lehet arról is, hogy a néhány hónappal ezelőtt a régi fáklya mellett képződött második láng folytán a földben a gáz nyomása — mivel a két fáklyának közös eredete volt — nagy mértékben esett és ennek folytán szünhetett volna meg rövid időre a lángoszlop.

Azok, akik a gázömlések különös játékát ismerik, előre tudták, hogy az ideiglenesen elfojtott gáz a föld mélyében más utat törve, ismét kirohban és ebben a feltevésükben nem is csalódtak. A medgyesi gázfáklya újból ég és ezuttal talán csufondárosabban öltögeti még lángnyelveit a világ felé, mint eddig.

A mérnökök megállapításai szerint már csak rövid idő kérdése a szonda végleges eloltása. Ennek a célnak az érdekében, hogy a gázszondából kiömlő gázt elnyeljék és így azt végleg cloítsák, egy amerikai érdekltség a szonda közelében hatalmas koromfestő-gyár elkészítésének

A város vezetősége megdöbbsent, hogy ismét gondoskodnia kell a városnak rendszerezési feladatokról, amelyet az utolsó időben, az ingyenvilágítás következtében a kelleténél jobban elhanyagolt.

A medgyesi szálloda- és étteremtulajdonosok már értekezletet hívtak össze hogy újabb nevezetességről gondoskodjanak forgalmuk fellendítése érdekében. A soha nem nyugvó gázszonda azonban újabb meglepetésben részesítette az aggodókat.

2—3 óra telhetett el a fáklya kialvás után, amikor az égen ismét megjelent a majdnem egy év óta jól ismert fény, amely messzire bevilágította az egész környéket.

A medgyesiek fellélegzettek. És most már keveset törődtek a lapudósítók aggodalmával, akiknek sürgősen helyre kellett igazítaniok az azelőtt néhány órával közölt híreket.

És a kár?

Most, amikor a gázszonda eloltásának újabb csálóka reménysugara is eloszlott, méltán feltehető az a kérdés, hogy mennyi kárt okoz az országnak a medgyesi örökké gázfáklya.

A jelenleg is égő két egymás melletti gázfáklya naponként — szakértők véleménye szerint — majdnem két millió köbméter gázt fogyaszt el. Ennek a gázmenyiségnek az ára naponként majdnem három millió lej.

Egy év alatt tehát több, mint egy millió lej értékű gáz ég el a medgyesi gázszonda égése következtében.

Egy másik számítás mutatja ki azt, hogy az ország összes gáz-vidékein levő vállalatok csak egy huszad-részt használják el évenként annak a gázmenységnek, amely Medgyes környékén kárba megy.

Benczel Béla

„Fulgarine”

A legkönnyebb és legelegánsabb **esőköpeny**
Törvényileg védett angol gyártmány és **garantáltan vízhatlan.**
KÖVETELJE AZ EREDETI CIMKÉT:

ÁRA 450 LEI (5v nélkül)

„Fulgarine” 12 színárnyalatban kapható (nők férfiak és gyerekek részére) minden jobb szaküzletben.

SPORT

Maga a futbalszövetség elnöke is az elszámolásokról felülvizsgálását kéri

A vasárnapi közgyűlés előjátéka... — Közgyűlés elé kerül a Közép-liga külön bajnokságának terve is?

Bukarest, július 8.

A futbalszövetség vasárnapi viharosnak ígérkező közgyűlésének előjátéka játszódott le tegnap. Tilea Viorel, a futbalszövetség elnöke magához kérte a Nemzeti Bajnokság négy bukaresti csapatának vezetőit. Ez a négy egyesület az erőiesen fellépni készülő ellenzék soráiban van. Tilea kijelentette, hogy maga is az elszámolásokról szigorú felülvizsgálása mellett foglal állást.

A költségvetés felmentvényét éppen ezért csak később, rendkívüli közgyűlésen adják meg.

A jövőre vonatkozólag komoly ellenőrzés, a fizetéses — alkalmazott — titkár és pénztáros rendszerének bevezetése, a szövetség ügyo-

nek legteljesebb nyilvánossága szerepelnek Tilea elnök programján.

Valószínű, hogy a közgyűlés elé kerül a Közép-liga külön rendszerű ligabajnokságának tervezete is. Dr. Ritter, a Brasovia elnöke dolgozta ki a végleges tervezetet, amely szerint a Közép-liga hat kerületi bajnoka és a Nemzeti Bajnokságból most kiesett Brasovia, Mures és Soimii — kilenc csoportban kétfordulós játékban küzdenének a ligabajnokságért.

A terv szerint a ligabajnokság egész kis fiók Nemzeti Bajnokság lenne. A megrendezés szabályzata is hasonló a Nemzeti Bajnokságéhoz. A tervet részleteire még visszatérünk.

Mi lesz vasárnap?

NEMZETKÖZI MERKÖZÉS
Bukarest: WAC—Venus.
Kolozsvár: Hakoah—Romania.

ROMÁN KUPA DÖNTŐJE
Temesvár: Ripensia—Universitatea.

KÖZÉPEURÓPAI KUPA
Kladno: Ferencváros—Kladno.
Budapest: Spárta—Hungária.
Torino: Ujpest—Juventus.
Bécs: Bologna—Rapid.

Labdarugás

HELSINGFORS
Finnország—Dánia 2:1 (1:1).
SAARBRÜCKEN
FC Madrid—Sportfreunde 3:2 (1:1).

KASSA
BLASZ—Kassai MLSZ 5:1 (1:1). A budapesti amatőrök könnyen győztek a csehszlovákiai magyar szövetségi csapat ellen.

Ki hitte volna? — az olaszok durva játéka és sportszerűtlen viselkedésért büntetni is tudnak! A Napoli játékosait az Admira-verseny után egyesületük súlyos pénzbírsággal sújtotta.

Nem lehet a pályaválasztási jogot eladni a Nemzeti Bajnokság selejtezőmérkőzéseinek. Végre egy tökéletesen sportszerű határozat!

Facinek, — a sok vihart felkavart játékos most már véglegesen a Spártáé. Kiadta már a svájci szövetség.

Megerősítették a Hungáriát a Spárta elleni mérkőzésre. Biro, a III. kerület válogatott hátvédje és Szabó az Attila jobbhátfja az új szerzemények.

Elővételben árusítják már a Hakoah brassói mérkőzésének jegyeit a Record sportüzletben (Kolostor-utca 24.) A Hakoah—Brasovia TM, Ivria kombinált mérkőzésre az egyesületek és megkapják a szokásos 15 darab jegyet. Az egyesületek jegyigényeiket szerdaig közölik. Fejér Lajosnál, (Chic Parisien, Weisz Mihály-utca 5.)

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

Tenisz

Perry a wimb'edoni bajnok!

Wimbledon, július 8.

Közel két heti verseny után Wimbledonban befejeződött a férfi egyes. A döntőbe a tavalyi győztes ausztrál Crawford és az Angol Perry kerültek. Az angol versenyző óriási meglepetésre, könnyen győzött.

Perry—Crawford 6:3, 6:0 (9), 7:5.

Huszonöt éve nem győzött angol versenyző Wimbledonban. Perry diadalát éppen ezért érthető örömmel fogadták.

A férfi páros döntőbe a francia Borotra, Burgnon és az amerikai Lott Stoeffen kerültek. A vegyespárosban: Round angol, Miki japán. —Seffield, Austin angol.

A női páros döntőben: Mathieu francia, Ryan amerikai—Andrews ausztráliai, Henrotin francia.

Magyarország női páros bajnokságát a Schréderné, Paksyné pár nyerte. 2. Sárkány, Sas. Döntő: 6:2, 6:3.

A jövő évi Davis Cup küzdelmek selejtezői az új rendszer szerint már az idén megkezdődnek. A sorozás szerint Románia Németországgal kerül össze és a mérkőzést Berlinben játsszák le. A román szövetség már írt is a németeknek, hogy alapodjanak meg az időpontban. A német szövetségtől — lehet, hogy a legutóbbi események miatt — semmi válasz nem érkezett. A román válogatott keretét összeállították: Pouliet, Botez, Hamburger, Réti, Schmidt és Segall a DC keret tagjai.

Atlétika

GYŐZÖTT MANEA SZÓFIABAN — 1500 méteren 4 perc 13 mp-es, közepes idővel.

Országos atlétikai verseny Kézdivásárhelyt. A KSE július hó 15-én, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel dr. Novacu Aurel közjegyző nagydíjért országos jellegű női és férfi atlétikai versenyt rendez a következő számokkal: Férfi számok: 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1500 m., 5000 m. síkfutás, magasugrás, távolugrás, rudugrás, súlydobás, diszkoszvetés, gerelyvetés, Kétkezes gerelyvetés, 4x100 m. staféta. Női számok: 80 m. síkfutás, távolugrás, magasugrás, súlydobás. Nevezési díj

számonként 10 lej, stafétánként 40 lej. Bevezetések Soós József s. lelkes címére küldendő. Nevezési határidő: 1934. júl. hó 14. Dajak: 1. díj — ezüst érem, 2-ik díj — bronzérem, 3-ik díj — diploma. Ezenkívül minden első helyezett értékes tiszteletdíjat kap és az abszolút legjobb eredményt elérő atléta dr. Novacu közjegyző nagydíját kapja.

Nyolc magyar atléta az angol bajnokságon. A magyar atléták mindig szép sikerrel szerepeltek az angol bajnokságokon. Az elmúlt évben Bodosi (magas), Balogh (távol), és Madarász (diszkosz) révén három bajnokságot is nyertek. Az idén valószínűleg Sir, Raggambi. Minach, Paizs (100, 200 m. staféta), Kovács (100, 200 m., 110 gát), Barsi (400 m.), Szabó (800 és 1500 m.), Megyeri (távol), és esetleg Donogán (diszkosz) és Bodosi (magas) mennek Londonba.

Méhészet gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei
Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

A CUKORBETEG KOSZTJA Írta: **Dr. HORVAY LAJOS** főorvos
Ára 78 lej
Kapható a BRASSÓI LAPOK Könyvostályában

SZABÓ MÁRTON
Brassó, Hosszu utca 74.
Az 1929 és 1933 évi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve.
Első brassói specialisan berendezett autórugóüzem
Általában rakárak kész rugók 16- és méltóságok bármilyen típusú autókhoz. Javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak.

Fűzőkészítők

Elastic „BALLY”, batist, broche-ok, valamint a fűzőkészítéshez való összes hozzávalók, rendkívül jutányos árakon kaphatók

„FLORIDA”

București, Selari 4.

ITI A NYÁR!

Jelentkezik már a rádiók ellensége: a légköri zavar. Zajmentes, sőt tengerentúli (gyarmati) vételt csak a rövid hullám biztosít.

INGELEN ultra-super LUMOPHON HORNYPHON BELMONT

„NOVY”-RÁDIO

Brassó, Rózsater 19. Telefon 1—99

CSEMPEKÁLYHA

valamint átrakások és javítások
WETZL A. cégnél **BRASSÓ,** Rózsater 16 — Telefon 633 és
Sir. Patriarchul Miron (Gyár-ut) 8. Telef 794

Biri neni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a
Brassói Lapok Könyvostálya.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a **Brassói Lapok Könyvostályában.** Kérje díjtalan árajegyzékeinket.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismétlésénél 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

VASCÓUDVAR a legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egyéb-élektvíz berendezési tárgyakkal. **KERTÉSZ HENRIK,** Brassó, Szent János uca 23. Telefon 5—52 13138

Erdélyi, száraz, tisztított kőménymagot vásárolunk. Mintázott ajánlatokat postafiók 112., Cluj. 13148

Eladó 3 szoba, konyhából álló ház a Kereszt-utcában, 250 ezer lejért. Cím 13147. szám alatt a brassói kiadóban.

Garantált, tiszta havasi csémege-méz eladó. Érdeklődni Remiásch Imre, Ditrău. 13283

Gattert keresek, 24—30 ezrel, tüzemképes állapotban, pontos leírással. Ajánlatokat „Gatter” jellegre a kiadóba. 13279

Állást nyev

Biztos egzisztenciához juthat, ha azonnal plisszirozó gépet vásárol. Ugyanott megtanulhatja a fűző készítését s. Hirschfeld Henrik Fogaras.

Cukrárszegédet, önállóan dolgozót, azonnali belépésre felvesz Vadnay cukrászda. Satu-Mare. 13245

Vegyes

Nagyothallás és fülzuga ellen kerjenek prospektust Németi Móról, Oradea, Aurel Vlaicu 53. 13002

Sepsiszentgyörgyön, postauton, ruhaneműt találtam. Igazolt tulajdonos Barontér 1. szám alatt, megtalálónál átveheti. 13285

Miklós-villa, Gyilkostónál, kellemes, házias nyaralás, tiszta, kényelmes szobák, elsőrendű konyha, előkény kiszolgálás, mérsékelt árak. 13282

Két leányt, vagy egy házaspárt vállalnék nyaralásra. Teljes ellátás, naponta személyenként negyven lej, ágynemű nélkül. Egészséges, szép lakás, ivó-borvíz és fürdőre alkalmas fűtővíz van. Cím 13272. szám alatt a brassói kiadóban.

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkötésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

A HAZICUKRASZAI KEZELŐ KÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászoktól negyedannyi költséggel. Ára félvászon kötésben 40 lej.

Divalos bőrkesztyűk

hosszú száru
148 lej
csak rövid ideig

M. JÓZSEFNÉ,

Brassó, Kapu utca 25 szám.

Divalos bluzok minden színben
65 LEJ

Divalos gyapjú fürdőruhák, nagy választékban
165 Lej

Siessen, míg a készlet tart!

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Brassó.